

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO
GMINY ZŁOTY STOK

GEOSTUDIO S.C

MGR INŻ. KATARZYNA KĄTNA

MGR PATRYCJA WANIURSKA

Wrocław – 2025-2026 r.

Spis treści

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROGNOZY, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
1.1. WSTĘP.....	3
1.2. PODSTAWY PRAWNE.....	4
1.3. CEL PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	4
1.4. PRZEDMIOT, CHARAKTERYSTYKA OCENIANEGO DOKUMENTU I JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI OPRACOWANIAMIS.....	4
2. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY.....	6
3. ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH I OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	6
3.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	6
3.1.1. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....	6
3.1.2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I RZEŹBA TERENU.....	7
3.1.3. BUDOWA GEOLOGICZNA.....	8
3.1.4. ZŁOŻA KOPALIN (SUROWCE MINERALNE).....	9
3.1.5. WODY PODZIEMNE.....	9
3.1.6. WODY POWIERZCHNIOWE.....	10
3.1.7. WARUNKI KLIMATYCZNE.....	11
3.1.8. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU (FLORA I FAUNA).....	12
3.1.9. KRAJOBRAZ	17
3.1.10. OBIEKTY I OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ.....	17
3.1.11. KORYTARZE EKOLOGICZNE.....	21
3.1.12. STAN JAKOŚCI POWIETRZA.....	22
3.1.13. STAN JAKOŚCI WÓD.....	22
3.1.14. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	23
3.1.15. KLIMAT AKUSTYCZNY.....	25
3.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	25
3.2.1. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	25
3.2.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	26

3.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM - ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	31
4. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	32
4.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	32
4.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	33
4.2.1. Wpływ na różnorodność biologiczną.....	34
4.2.2. Wpływ na ludzi.....	35
4.2.3. Wpływ na faunę i florę.....	35
4.2.4. Wpływ na stosunki wodne	36
4.2.5. Wpływ na powietrze.....	37
4.2.6. Wpływ na powierzchnię ziemi (rzeźbę terenu) i gleby.....	37
4.2.7. Wpływ na krajobraz.....	37
4.2.8. Wpływ na klimat.....	37
4.2.9. Wpływ na klimat akustyczny.....	38
4.2.10. Wpływ na zasoby naturalne.....	38
4.2.11. Wpływ na zabytki oraz dobra materialne.....	38
5. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	39
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	39
7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	40
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	41
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	41
10. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	42

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI PROGNOZY, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. WSTĘP

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Żłoty Stok, sporządzanego na podstawie Uchwały Nr LV/429/2024 Rady Miejskiej w Żłotym Stoku z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Żłoty Stok. Sporządzenie prognozy, ma na celu ocenę środowiskową skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu jakim jest plan ogólny. Identyfikuje ona potencjalne oraz przyszłe zmiany w środowisku oraz warunkach życia mieszkańców, spowodowane realizacją ustaleń projektu planu ogólnego. Prognoza analizując skutki obciążające środowisko - przedstawia rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne wpływy na środowisko uwzględniając także zasady zrównoważonego rozwoju.

Ileokroć w niniejszym opracowaniu jest mowa o projekcie Planu, rozumie się przez to projekt planu ogólnego gminy Żłoty Stok oraz analogicznie określenie prognoza oznacza prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Żłoty Stok.

1.2. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023.1587 t.j.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 20 września 2020 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1860);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292);
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej; Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.;
- „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060).

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu nr WSI.042.60.2025.NS z dnia 11 lutego 2025 r.

- Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Żłoty Stok” -2024- 2025 r., wykonane na potrzeby Planu ogólnego.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Żłoty Stok przyjęte uchwałą Rady Miejskiej w Żłotym Stoku Nr XLI/323/2022 z dnia 30.11.2022 r. (ujednolicony dokument studium);
- Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego, Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne Wrocław 2005 r.;
- Informacja z dnia 11 lutego 2025 r. RDOŚ we Wrocławiu o zakresie danych przyrodniczych dla terenu objętego projektem planu (WSI.402.60.2025.NS);
- Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego – gmina Żłoty Stok, Fulica, Wojciech Jankowski, Wrocław 2002 r.;
- Dolny Śląsk Cz. 1 Sudety, prof. Wojciech Walczak, Warszawa 1968 r.;
- Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, Wydanie II, Uniwersytet Wrocławski PAN, 2008 r.;
- Mapa sozologiczna Polski w skali 1:50000, arkusz Żłoty Stok, Wydawnictwo G.G.K Warszawa 1997 r.;
- Projekt Audytu Krajobrazowego Województwa Dolnośląskiego,
- Siedliska przyrodnicze- <http://e-silva.uni.wroc.pl/>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>;
- [https://www.google.pl/maps](https://www.google.pl/maps;);
- <http://portal.gison.pl/zlotystok/>;
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- <https://korytarze.pl/mapa/mapa-korytarzy-ekologicznych-w-polsce>;
- <http://natura2000.mos.gov.pl/>
- <http://e-DolnyŚląsk.info>

1.3. CEL PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Sporządzenie niniejszej prognozy ma na celu podsumowanie aktualnego stanu środowiska oraz określenie i ocenę potencjalnych zmian tego stanu w przypadku wprowadzenia i realizacji projektowanych w Planie Ogólnym ustaleń dotyczących sposobu użytkowania i zagospodarowania poszczególnych obszarów. Odnosi się ona także do potencjalnych - uciążliwych lub korzystnych zmian, przyjętych w projekcie Planu Ogólnego, w odniesieniu do poszczególnych składników (komponentów) środowiska. Niniejsze opracowanie określa również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko oraz proponuje rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Nadrzędną zasadą ochrony istniejącego środowiska w planowaniu przestrzennym jest zapobieganie powstawaniu zagrożeń (zanieczyszczeń) mających bezpośredni wpływ na poszczególne jego komponenty. Prognoza oddziaływania na środowisko jest opracowaniem, które określa, analizuje i ocenia poszczególne składniki środowiska, ich wzajemne oddziaływanie, wpływ nowych rozwiązań projektu Planu na jego stan. Przewiduje także znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko, w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki.

1.4. PRZEDMIOT, CHARAKTERYSTYKA OCENIANEGO DOKUMENTU I JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI OPRACOWANIAM

Niniejsza analiza oddziaływania na środowisko, zwana dalej Prognozą, została przygotowana na potrzeby planu ogólnego gminy Żłoty Stok. Do sporządzania projektu ww. Planu przystąpiono na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Żłotym Stoku nr nr LV/429/2024 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego dla całego obszaru gminy.

Konieczność sporządzenia planu ogólnego gminy wynika przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie 24 września 2023 r. Zgodnie z przepisami ww. ustawy po uchwaleniu przez Radę Miejską planu ogólnego utraci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie ww. planu należy zakończyć najpóźniej do 30 czerwca 2026 r.

Plan ogólny to akt prawa miejscowego, który ma podstawowe znaczenie dla kształtowania ładu przestrzennego na poziomie lokalnym (gminnym), z wyłączeniem terenów zamkniętych. Jego ustalenia są wiążące dla planów

miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy. Zawiera ustalenia wyłącznie w formie ustandaryzowanych danych przestrzennych, bez tradycyjnego tekstu i rysunku. Ustalenia planu ogólnego sporządzono uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wynikające m.in. z ustaleń planu zagospodarowania województwa, obszarów chronionych znajdujących się na obszarze opracowania, obszarów szczególnego zagospodarowania, rozmieszczenia istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej. W planie ogólnym określa się strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne.

Dodatkowo wyznaczając strefy planistyczne planu ogólnego wzięto pod uwagę w pierwszej kolejności zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oraz obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla których umożliwiono realizację funkcji mieszkaniowej.

Zgodnie z art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 poz. 1130) - w planie ogólnym gminy Żłoty Stok określone zostały strefy planistyczne. Z treści art. 13e ww. ustawy wynika, że gminny katalog stref planistycznych określa: ich profil funkcjonalny, wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (przy czym nie mniejszy niż wynika to z przepisów wydanych na podstawie art. 13m ust 2 ww. ustawy).

Plan ogólny wykonano w oparciu o m.in.:

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego – przyjęty Uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.;
- Strategię rozwoju Gminy Żłoty Stok lata 2023–2030 – dokument zatwierdzony uchwałą nr LIV/426/2024 Rady Miejskiej w Żłotym Stoku z dnia 19 marca 2024 roku.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Żłoty Stok wraz ze zmianami – jako podstawowy dokument planistyczny określający lokalne warunki i potrzeby;
- Aktualnie obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, który powstały w latach 2004 – 2025;
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – dokument krajowy wskazujący kierunki zrównoważonego rozwoju przestrzennego w skali ogólnopolskiej;
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla projektu strategii rozwoju województwa dolnośląskiego - Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 5210/V/18 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2018;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Żłoty Stok (aktualizacja), Żłoty Stok 2024-2025;
- Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego – gmina Żłoty Stok, Fulica, Wojciech Jankowski, Wrocław 2002 r.

Podczas opracowania projektu planu wykorzystano dane z inwentaryzacji gminy oraz informacje uzyskane od organów administracyjnych, m.in. od Starosty Żąbkowickiego. Dodatkowym wsparciem były konsultacje z ekspertami oraz analiza wniosków wpływających od mieszkańców i przedsiębiorców.

Podstawą niniejszego opracowania jest analiza założeń projektu Planu, a w szczególności ustaleń dotyczących zasad ochrony i kształtowania środowiska oraz informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania.

Ustalenia planu ogólnego określono, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w oparciu o analizę czynników przyrodniczych, gospodarczych i społecznych oraz infrastrukturalnych, które determinują kształtowanie jej polityki przestrzennej. Powyższe ustalono mając również na względzie:

- formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary gruntów zmeliorowanych,
- strefy ochronne ujęć wody,
- obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych – w celu zachowania jakości wód i ochrony środowiska wodnego,
- udokumentowane złoża kopalin,
- zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

- obszary ograniczonego użytkowania,
- grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne,
- zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego,
- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej, z uwzględnieniem obowiązujących dla nich ograniczeń w zagospodarowaniu, zapewniających rozwój przestrzenny gminy przy jednoczesnej ochronie interesów społecznych i środowiskowych.
- Rekomendacje i wnioski zawarte w projekcie audytu krajobrazowego oraz krajobrazach priorytetowych,
- Opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, które uwzględnia zasady ochrony środowiska, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważonego rozwoju w kontekście planowania przestrzennego.
- Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie, które wynika z analiz demograficznych i prognoz rozwoju społecznego, uwzględniając potrzeby mieszkaniowe mieszkańców oraz zapewniając odpowiednią ilość terenów pod zabudowę w zgodzie z lokalnymi warunkami i możliwościami infrastrukturalnymi.
- Metodyka oparta na szczegółowej analizie dostępnych dokumentów, literatury fachowej i danych przestrzennych pozwoliła na kompleksowe uwzględnienie uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy Żłoty Stok. Taki sposób pracy zapewnił zgodność opracowania z wytycznymi prawnymi oraz potrzebami lokalnej społeczności. Ponadto projekt Planu ogólnego jest sporządzany z uwzględnieniem gminnych strategii, planów i programów, których opracowanie w niektórych przypadkach wynikało z obowiązku, jaki został nałożony na gminy przez przepisy prawa.

2. METODYKA SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Ocenę skutków wpływu ustaleń planu ogólnego na środowisko oparto na analizie stanu środowiska na obszarze objętym planem wraz z potencjalnymi zagrożeniami wynikającymi z realizacji planu. Metodą opisową przedstawiono możliwe, przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu na środowisko. Ponadto sporządzono listę kontrolną wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska, wraz z oceną wielkości ich wpływu.

Prognozę sporządzono na podstawie analizy zapisów projektu Planu, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania, ustaleń dotyczących zasad ochrony i kształtowaniu środowiska. Ponadto wykorzystano literaturę i materiały źródłowe wskazane w punkcie 1.2 niniejszej prognozy.

3. ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH I OCENA STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

3.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

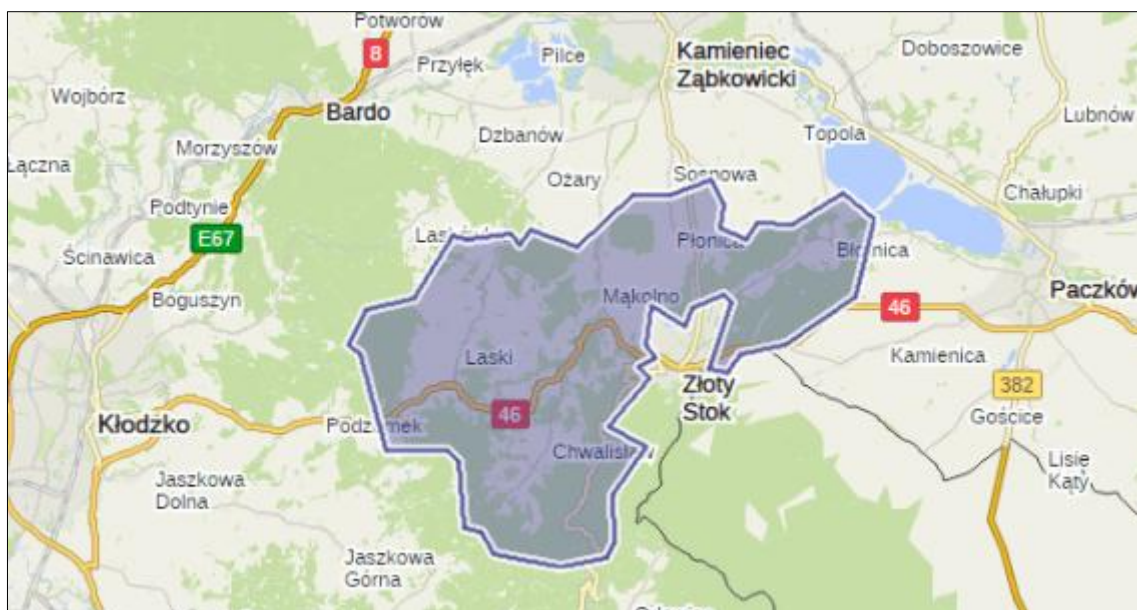
3.1.1. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

Gmina Żłoty Stok należy do powiatu ząbkowickiego, województwa dolnośląskiego. Usytuowana jest na obrzeżach południowo-wschodnich tego województwa, granicząc od zachodu z gminą Kłodzko, od północy z gminą Kamieniec Ząbkowicki i Bardo, od wschodu z gminą Paczków, a od południa z gminą Łądek Zdrój oraz Republiką Czeską.

Gmina Żłoty Stok stanowi 9,43% powierzchni powiatu i składa się z 5 sołectw:

- Błotnica
- Chwalisław
- Laski
- Mąkolno
- Płonica

W skali województwa gmina Żłoty Stok zalicza się do małych jednostek samorządowych, zarówno pod względem obszaru jak i wielkości zaludnienia. Powierzchnia Gminy wynosi ok. 7563 ha, z czego powierzchnia leśna stanowi 51,0%, a powierzchnia użytków rolnych stanowi 46,1%.

Gmina Żłoty Stok w roku 2023 liczyła 4 009 mieszkańców, w tym 1955 mężczyzn i 2054 kobiet, co stanowiło 7% społeczności powiatu ząbkowickiego. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 53 osoby/1km², co stanowi jedną z niższych w całym powiecie ząbkowickim.

Obecnie ok. 99,9% powierzchni gminy jest objęte są obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dla gminy Żłoty Stok obowiązuje także studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które zostało uchwalone w 2000 r., jednak w związku z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ten dokument przestanie obowiązywać w dniu wejścia w życie planu ogólnego gminy lub do dnia 30 czerwca 2026 r.

Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej w większości położone są w wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, bezpośrednio wzdłuż istniejących, wyposażonych w infrastrukturę techniczną, ciągów komunikacyjnych.

3.1.2. Położenie geograficzne i rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną J. Kondrackiego (2002) gmina Żłoty Stok umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- prowincja – Masyw Czeski (33);
- podprowincja – Sudety z Przedgórzem Sudeckim (332);
- makroregion – Sudety Wschodnie (332.6);
- mezoregion – Przedgórze Paczkowskie (332.17)

W obszarze górskim gminy znajdują się tereny osadnicze wsi: Chwalisław, Laski, południowa część Mąkolna i południowa część miasta Żłoty Stok. Natomiast na Przedgórzu Sudeckim położone są: wieś Błotnica, Płonica oraz północna część wsi Mąkolno i północna część miasta Żłoty Stok.

Położenie gminy w zasięgu wielu jednostek geograficznych, świadczy o występującym tu znacznym zróżnicowaniu w ukształtowaniu terenu i odmienności krajobrazowej. Na obszarze gminy zdecydowanie przeważa zalesiony krajobraz górski. Dotyczy to zarówno rejonu Gór Żłotych jak i Bardzkich. Układ poszczególnych pasm grzbietowych tych gór wyznaczają przebiegi dolin rzecznych, zaś ograniczają przełęcze górskie.

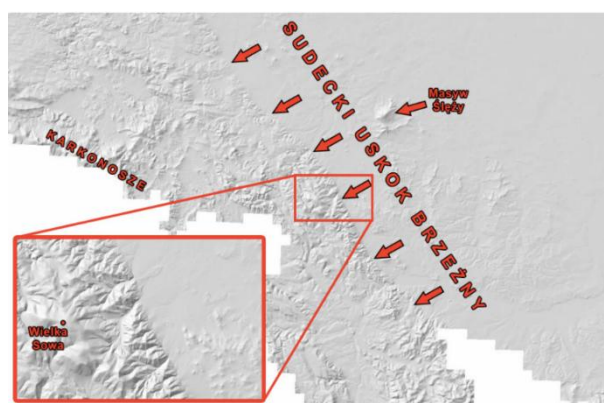

W granicach gminy, w obrębie Gór Żłotych rzeźba terenu jest urozmaicona o cechach krajobrazu wysokogórskiego. Obserwuje się tu znaczne deniwelacje wysokościowe pomiędzy kulminacjami szczytowymi, a głęboko wciętymi dolinami rzecznyymi. Wyraźnie zaakcentowane są obniżenia przyłęczowe. Grzbiety gór ciągną się wyizolowanymi pasmami, w przybliżeniu ukierunkowanymi południkowo.

Rejon górski gminy oddziela od Przedgórza Paczkowskiego – ostra nadzwyczaj wyraźna morfologicznie krawędź górską, biegnąca wzdłuż linii „sudeckiego uskoku brzeźnego”. Jej wysokość względna osiąga ok. 300m. wielkość tej deniwelacji świadczy o dominującej randze krawędzi w panoramie widokowej i krajobrazowych aspektach obszaru. Stanowi ona pierwszoplanowe tło ograniczające od południa lekko pofalowany, miejscami płaski obszar podgórski, który obejmuje swym zasięgiem północną część wsi Mąkolno i miasta Żłoty Stok oraz wieś Płonice i przeważająca część wsi Błotnica. Rzeźbę tego obszaru wzbogacają liczne doliny rzeczne prawobrzeżnych dopływów Nysy Kłodzkiej. Urozmaicenie dla otwartego krajobrazu wprowadza rozległy kompleks leśny, rozciągający się dwoma szerokimi pasmami we wsi Błotnica.

3.1.3. Budowa geologiczna

Obszar gminy Żłoty Stok obejmuje fragmenty dwóch dużych jednostek geologicznych: Sudetów i bloku przedsudeckiego, oddzielonych uskokiem sudeckim brzeźnym o kierunku północny zachód - południowy wschód. Sudecki uskok brzeźny ciągnie się na długości przeszło 300 km, w tym na prawie połowie jego biegu jest widoczne wyniesienie morfologiczne południowego skrzydła. Przebiega on poprzez miejscowości: Dzbanów, Ożary, Mąkolno i Żłoty Stok do granicy państwa.

W budowie geologicznej części sudeckiej biorą udział proterozoiczne i staropaleozoiczne skały metamorfiku łądecko-śnieżnickiego oraz metamorfiku żłostockiego, a także waryscyjskie skały granitoidowe masywu kłodzko-żłostockiego wraz z osłoną dewońskich i dolnokarbońskich serii osadowych jednostki bardzkiej. W północno-wschodniej części terenu gminy - na obszarze bloku przedsudeckiego występuje gruba pokrywa osadów trzecio i czwartorzędowych.

Metamorficzny kompleks skalny rejonu Żłotego Stoku budują łupki biotytowe przechodzące w drobnoziarniste gnejsy. Zawierają one także różnej wielkości inne skały, głównie leptynity, amfibolity, soczewy wapieni krystalicznych oraz skały wapienno-krzemianowe. W obrębie tego kompleksu spotykane są wąskie strefy brekcji tektonicznych, występują także partie skał przeobrażonych termalnie.

Jednostkę bardzką od metamorfiku żłostockiego oddziela górnokarboński granitoidowy masyw kłodzko-żłostocki. W jego skład wchodzi różne odmiany petrograficzne granitoidów, od granitów po sjenodioryty i monzonity. W centralnej części masywu, w stropowych partiach granitoidów występują liczne enklawy hornfelsów, gnejsów hornfelsowych i łupków biotytowych z granatami.

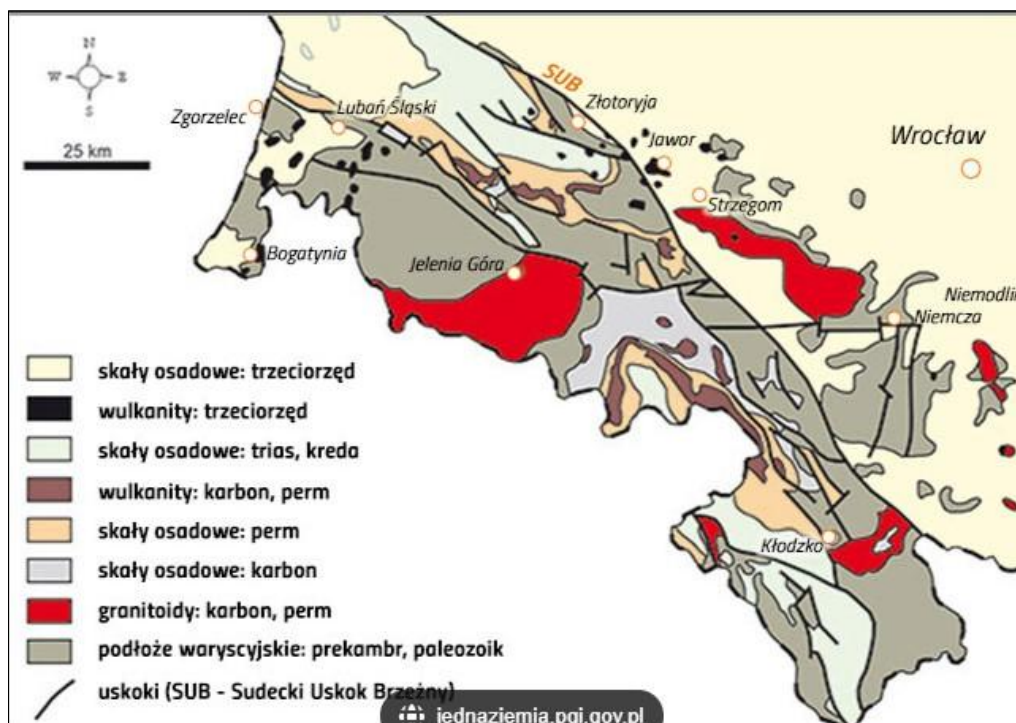
Przedstawiony zespół skał metamorficznych i magmowych nie wyczerpuje wszystkich odmian występujących w obszarze gminy. Wymienione zostały głównie te skały, z którymi bezpośrednio i pośrednio związane są złoża kopalin.

Najmłodsze piętro strukturalne stanowią utwory trzecio- i czwartorzędowe, tworzące grubą pokrywę na obniżonym podłożu krystalicznym bloku przedsudeckiego. Trzeciorzęd jest reprezentowany przez ility serii poznańskiej miocenu górnego oraz osady piaszczysto-ilaste i żwirowe pliocenu.

Wśród utworów czwartorzędowych przeważają osady piaszczysto-żwirowe wysokiego zasypania tarasów rzecznych i kemów. Występują też cienkie płyty glin zwałowych zlodowaceń środkowopolskich, glin pylastych z okresu zlodowaceń północnopolskich oraz glin deluwialnych z rumoszami skalnymi.

W obrębie Przedgórza Sudeckiego wyróżnić można jednostkę geologiczną zwaną Rowem Paczkowa. Rozprzestrzenia się ona od północnej części wsi Mąkolno na zachodzie, przez Płonice, północną część miasta Żłoty

Stok do wsi Błotnica na wschodzie. Jest to trzeciorzędowe zapadlisko tektoniczne powstałe równoległe z Sudeckim uskokiem brzeżnym w czasie orogenezy alpejskiej. W spągu tej jednostki zalegają metamorficzne skały wiekowo związane z proterozoikiem. Na nich zalegają trzeciorzędowe skały osadowe (iły, mułki, piaski i żwiry) i czwartorzędowe, które związane są z akumulacją wodno-lodowcową w plejstocenie. Są to: żwiry, piaski i utwory gliniaste sedymentowane w obrębie funkcjonującej wówczas pradoliny Nysy Kłodzkiej.

3.1.4. Złoża kopalin (surowce mineralne)

Na obszarze gminy Złoty Stok rozpoznanych zostało, w różnym stopniu, 15 złóż kopalin (Przeniosło, 2002). Należą do nich zarówno złoża unikatowe (złoża rudy arsenu, łupki krystaliczne), jak i złoża rzadko występujące (gnejsy, granodioryty, bazalty) zaliczane do grupy kamieni drogowych i budowlanych oraz wapienie krystaliczne należące do grupy wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego. Ze złóż powszechnie występujących wymienić należy złoża kruszyw naturalnych (piaski i żwiry) oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej (gliny i iły ceramiczne).

Na obszarze gminy występują następujące złoża:

- glin ceramicznych „Złoty Stok”
- łupków krystalicznych „Złoty Stok”
- granodiorytu Chwalisław,
- łupków metamorficznych „Złoty Stok”
- rud arsenu „Złoty Stok”.

Większość ze złóż należy do tzw. złóż konfliktowych z uwagi na lokalizację w obszarze chronionym Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz ze względu na ich położenie w obrębie istniejących lasów: „Złoty Stok” (łupki krystaliczne) i „Chwalisław” (granodioryt). Złożami bardzo konfliktowymi (klasa C), z uwagi na konflikt z zagospodarowaniem przestrzennym ograniczającym eksploatację są złoża: „Złoty Stok” (gliny), „Złoty Stok” (rudy arsenu).

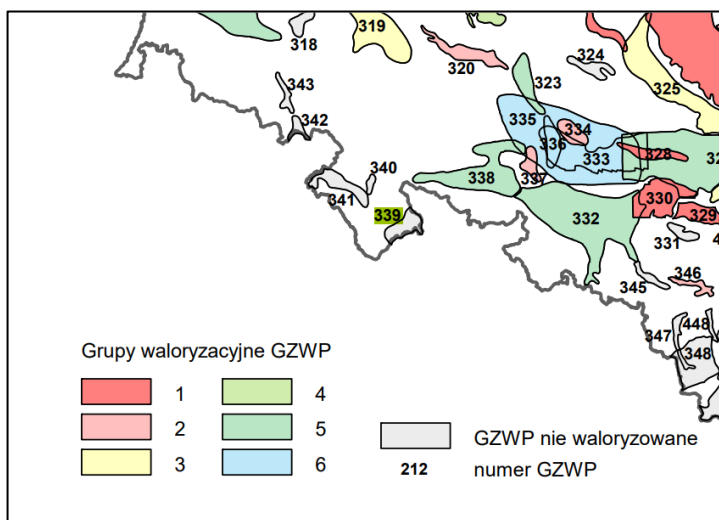
3.1.5. Wody podziemne

Obszar gminy Złoty Stok znajduje się w zasięgu udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- (dawny) GZWP 339 – Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych nr 339 Śnieżnik–Góry Bialskie (dawny GZWP nr 339 Śnieżnik–Góry Bialskie) o powierzchni 195,5 km² znajduje się w Kotlinie Kłodzkiej. Jest

zbiornikiem wieku paleozoiczno-proterozoiczno-czwartorzędowego o charakterze porowo-szczelinowym. Główne piętro wodonośne jest związane z pokrywami zwietrzelinowo-rumozowymi zalegającymi bezpośrednio pod powierzchnią terenu oraz ze spękanym, uszczelinowionym masywem skalnym. Zasoby zbiornika oceniane są na poziomie 51 667,2 [m³/d]. Wody poziomu zbiornikowego cechują się dobrym stanem chemicznym (klasa I). Zbiornik cechuje się bardzo dużą i dużą podatnością wód podziemnych na zanieczyszczenia oraz bardzo szybkim czasem migracji substancji konserwatywnych w środowisku wód podziemnych. Zagospodarowanie terenu zbiornika prawie w 70% jest związane z użytkami leśnymi;

- GZWP 338 - Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 338 Subzbiornik Paczków–Niemodlin o powierzchni 385,9 km². jest częścią neogeńskiego zapadliska tektonicznego tzw. rowu Paczków–Kędzierzyn-Koźle. Tworzą go zawodnione utwory neogenu, występujące na głębokości od 6,0 do ponad 200,0 m. Reprezentowane są one przez warstwy piasków drobnoziarnistych oraz lokalnie grubo- i średnioziarnistych piasków lub żwirów. We wschodniej, południowo -wschodniej oraz skrajnie zachodniej części zbiornika jakość jest zadowalając (klasa III), a stan chemiczny jest dobry. Natomiast w rejonie Niemodlina oraz w wyłączonym obszarze w rejonie Nysy i Otmuchowa stwierdzono wody niezadowalającej i złej jakości;
- JCWPd nr 109 obejmuje powierzchnię 4258,3 km² w Regionie Środkowej Odry w województwach dolnośląskim i opolskim. System krążenia wód podziemnych na terenie jednostki jest wielostopniowy. Głównym źródłem zasilania jest infiltracja opadów atmosferycznych. Struktury czwartorzędowe zasilane są bezpośrednio lub poprzez utwory słabo przepuszczalne w skali lokalnej.

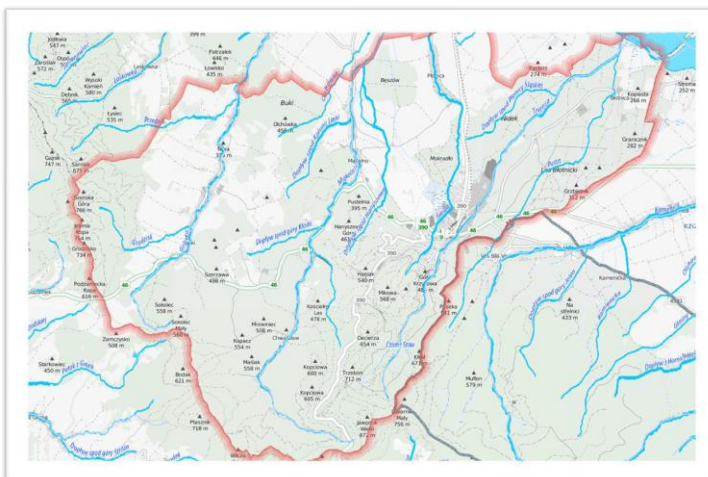

3.1.6. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Żłoty Stok w całości należy do zlewni Nysy Kłodzkiej, będącej lewobrzeżnym dopływem Odry. Zlewnia II rzędu Nysy Kłodzkiej jest w całości zlewnią chronioną. na terenie gminy znajduje się część zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej, która wyznacza tu zasadniczy kierunek odwodnienia.

Do Nysy Kłodzkiej z terenu gminy Żłoty Stok spływają prawobrzeżne dopływy:

- Potok Ożarski (Gruda)- ciek III rzędu, wypływa ze stoku Małego Sokolca w Górach Żłotych na wysokości około 510 m n.p.m., na terenie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego. Po kilku km od strefy źródłkowej, na wysokości drogi krajowej nr 46, osiąga wieś Laski. Płynąc przez Obniżenie Laskówki dość wyraźną doliną oddzielającą Góry Żłote od Gór Bardzkich wzdłuż drogi lokalnej Laski – Kamieniec Ząbkowicki, wśród zabudowań wiejskich w kierunku ujścia zbiera liczne mniejsze dopływy, mające źródła w południowej części Grzbietu Wschodniego Gór Bardzkich. Płynąc dość wąską doliną w południowej części wsi

Ożary na wysokości 307 m n.p.m. osiąga granicę gminy Kamieniec Żąbkowski. Potok ma reżim typowo górski i charakteryzuje się gwałtownością wezbrań i dużą zmiennością przepływów, gdyż znaczny obszar zlewni Ożarskiego Potoku stanowią obszary górskie.

- Potok Mąkolnica – o długości 16,60 km, wypływa spod Jawornika Wielkiego i Przełęczą Jaworowej Gór Żłotych na wysokości 690 m n.p.m. Potok płynie przez wsie Chwalisław i Mąkolno uchodząc do Nysy Kłodzkiej na terenie Kamieńca Żąbkowskiego. W górnej części wsi Mąkolno przyjmuje lewobrzeżne dopływy: Bystrą i Olchówkę.
- Potok Świda - potok bierze swój początek na wysokości około 350 m n.p.m. w Jarze Żłotego Osta w południowej części Żłotego Stoku, przepływa wzdłuż miasta, Kolonii Żeromskiego, Płonicy i Sosnowej. Swoje ujście ma w Nysie Kłodzkiej, kilkaset metrów poniżej ujścia Mąkolnicy. Długość potoku wynosi ok. 9 km. Cechuje go mniejsza gwałtowność wezbrań, a także mniejsza różnica maksymalnych i minimalnych przepływów w sezonie.
- Żłoty Potok (Trująca) – potok ma źródło w Górach Żłotych, poniżej Jawornika Wielkiego i Małego, na wysokości ok. 661 m n.p.m., a uchodzi do Zalewu Paczkowskiego na wysokości 222 m n.p.m. mniej więcej na trójstyku gmin Żłoty Stok, Kamieniec Żąbkowski i Paczków. Prawie cały przebieg potoku mieści się w granicach gminy Żłoty Stok. Przepływa przez miasto Żłoty Stok i wieś Błotnica. Jedynym z większym jego dopływów jest potok Pusta wpadający do Trującej od prawej strony we wsi Błotnica. W górnym biegu potoku znajduje się dolina Żłoty Jar z dawnymi kamieniołomami.;
- Zbiornik Topola - w północnej części wsi Błotnica znajduje się mała część tego zbiornika. Służy on ochronie przeciwpowodziowej, poprawie zaopatrzenia w wodę, alimentacji rzeki Odry, wykorzystaniu energetycznemu wód Nysy Kłodzkiej oraz turystyce i rekreacji. Wybudowany został w związku z eksploatacją kruszywa jako forma rekultywacji terenu poeksploatacyjnego i jego zagospodarowania dla potrzeb gospodarki wodnej. Pojemność całkowita zbiornika wynosi 30 mln m³.

3.1.7. Warunki klimatyczne

Klimat obszaru województwa dolnośląskiego, zaliczany jest do kategorii klimatów umiarkowanych o cechach przejściowych między klimatem morskim, a kontynentalnym. Współwystępowanie morskich i kontynentalnych cech klimatu, jak i incydentalny napływ mas powietrza arktycznego i zwrotnikowego, warunkują dość wysoką zmienność typów pogody w ciągu roku.

Najsilniejszy wpływ na zróżnicowanie warunków klimatycznych na Dolnym Śląsku wywiera ukształtowanie terenu, a zwłaszcza znaczna rozpiętość wysokości nad poziomem morza (od 70 do 1603 m n.p.m.) i urozmaicona rzeźba terenu. Ze wzrostem wysokości, zmniejsza się ciśnienie atmosferyczne i wzrasta przeźroczystość atmosfery, następuje spadek temperatury powietrza i wzrost opadów, a także ich zróżnicowanie w zależności od rzeźby i ekspozycji. Powstają zastoiska chłodu i lokalne systemy wiatrów. Tym samym, na obszarze Sudetów, mamy typ klimatu górskiego, z charakterystycznym piętrowym układem stref termiczno-opadowych.

Na terenie gminy Żłoty Stok - średnia temperatura roczna wynosi 8,1 °C. Najcieplejszym miesiącem w gminie jest lipiec, ze średnimi temperaturami maksymalnymi wynoszącymi 24°C oraz minimalnymi około 13°C. Z kolei styczeń to najzimniejszy miesiąc, charakteryzujący się maksymalnymi temperaturami na poziomie 0°C i minimalnymi spadającymi do -6°C. Najwięcej opadów w Żłotym Stoku występuje w maju, ze średnią wynoszącą 97.7 mm. Z kolei miesiąc luty to najsuchszy z miesięcy, z opadami na poziomie 44.1 mm i prawdopodobieństwem wystąpienia opadów wynoszącym 20%. Roczny podział rodzajów opadów - deszcz: 86%, śnieg: 14%. Opady w skali roku składają się głównie z deszczu, który stanowi aż 86% całkowitej sumy, podczas gdy śnieg jest mniej powszechny i odpowiada jedynie za 14%. Średnia roczna suma opadów wynosi 798 mm - uwzględniając opady deszczu, śniegu i gradu.

Na terenie obszaru gminy przeważają wiatry z kierunków zachodnich, w podporządkowaniu cyrkulacji atlantyckiej. Charakterystyczne są również wiatry fohnowe zdarzające się w okresie zimowym. Wieją one z kierunku południowego przynosząc masy ciepłego, suchego powietrza, powodując w zimie szybkie topnienie pokrywy śnieżnej i znaczne ocieplenie. Posiadają one dużą prędkość.

W północno-wschodniej części gminy, w rejonie wsi Błotnica i Płonica zauważyć można zmiany mikroklimatu spowodowane zbiornikiem wodnym Topola i Kozielno. Wpływają one na zwiększenie wilgotności powietrza wraz ze zmniejszeniem amplitud temperatur dobowych, sprzyjając tendencjom inwersyjnym.

Zjawiska inwersji występują w dnach dolinnych, gdzie ich erozyjnymi rynnami spływają z gór masy chłodnego powietrza powodując pogarszanie się warunków mikroklimatycznych tych obszarów

3.1.8. Struktura przyrodnicza obszaru (flora i fauna)

Obszar Gminy Żłoty Stok cechuje się wysoką wartością przyrodniczą, wynikającą z obecności wielu siedlisk, bogatej flory i fauny oraz form ochrony przyrody. Obszar stanowi mozaikę ekosystemów leśnych i łąkowych dogodnych do występowania licznych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Szata roślinna

Lasy na obszarze gminy zajmują łączną powierzchnię 3858,7 ha, przez co stopień lesistości gminy Żłoty Stok znacznie przewyższa średnią krajową i wynosi 51,0%. W administracji państwowej znajduje się prawie całość kompleksu leśnego, za wyjątkiem 73 ha lasów prywatnych, tworzących rozdrobnione enklawy we wsiach Laski i Chwalisław. W skład obrębu leśnego, na obszarze gminy wchodzi leśnictwa: Żłoty Stok, Błotnica, Chwalisław, Laski i Mąkolno.

W układzie gatunkowym 61,8 % zajmują drzewa iglaste, głównie świerki. Z innych iglastych drzew wymienić należy sosnę, jodłę i modrzew. Z drzew liściastych występuje tu: buk, jesion, dąb, jawor, lipa. Domieszką, sztucznie wprowadzoną jest: sosna wejmutka, dagleza i dąb czerwony. Występują one nielicznie i zajmują niewielkie powierzchnie. Ta różnorodność gatunkowa w sposób korzystny wpływa na zespoły siedliskowe lasu, przeciwdziałając monokulturze jednego gatunku. W strukturze pionowej lasu zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe.

Lasy obszaru gminy reprezentują następujące typy siedliskowe:

- Bór Mieszany Górski (BMG) w tym las mieszany górski świeży (LMGśw) i rzadziej występujący las mieszany górski wilgotny (LMGw). – występuje w partiach szczytowych i południowo-zachodnich stoków Jawornika Wielkiego oraz na szczytach Gór Żłotych i Bardzkich. Drzewostan buduje najczęściej świerk, jodła i buk, w którym domieszkę stanowią: modrzew, jawor, lipa i osika, w świerczynach także jodła i buk.
- Las Górski (LS) – występuje na wysokości od około 400 do 900m n.p.m. Drzewostan stanowią gatunki panujące i współpanujące: jodła, buk, gatunki domieszkowe: świerk I-III bonitacji, modrzew, jesion, klon, lipa, brzoza
- Las wyżynny (Lwyż) - na terenie gminy jego zasięg ogranicza się do wsi Błotnica i Płonica. Dominującymi są: dąb, jodła, buk rzadziej inne gatunki. Gleby brunatne kwaśne i wylugowane, płowe właściwe i bielcowane, rdzawe brunatne;
- Las mieszany wyżynny (Lwyż) – w tym las wyżyny świeży (Lwyżśw) i rzadziej występujący las wyżynny wilgotny (Lwyżw). Składa się z kilku gatunków drzew, przy czym dominującymi są dąb, jodła, buk. Gleby brunatne kwaśne i wylugowane, płowe właściwe i bielcowane, rdzawe brunatne; na Lwyżw - opadowooglezione lub gruntowooglezione; wytworzone z piasków i glin pokrywowych lub zwietrzelin różnych skał. Próchnica zazwyczaj typu mull. Siedliska żyzne, runo o zmiennym składzie gatunkowym w ciągu roku
- Las Łęgowy Górski (LŁG) – tworzą go wąskie pasy siedlisk na obrzeżu potoków i rzek górskich w reglu dolnym. Gleby mady: inicjalne, próchniczne i właściwe. Drzewostan buduje olsza szara. Gatunkami domieszkowymi są: jesion, jawor, jodła i świerk.

Znaczny udział lasu w ogólnej powierzchni gminy (46,4%) oraz niżej leżących łąk i pastwisk stwarzają dogodne warunki dla rozwoju świata roślinnego i jego różnorodności. Roślinność ziołoroślowa porasta obrzeża lasów, obejmując m.in. krzewy, takie jak tarnina, dzika róża i głogi. W dolinach potoków dominują gatunki charakterystyczne dla siedlisk wilgotnych, w tym wierzba, olsza i topola. Do najważniejszych funkcji przyrodniczych lasów należy:

- kształtowanie klimatu lokalnego poprzez wzrost transpiracji i wilgotności powietrza, zwiększenie opadów, zmniejszanie amplitudy temperatury powietrza i prędkości wiatru, co powoduje łagodzenie kontrastów klimatycznych i ograniczenie zagrożeń dla elementów infrastruktury (zabudowania, maszty i linie energetyczne),
- filtrowanie powietrza następuje wskutek zatrzymywania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, w tym pochłaniania dwutlenku węgla, co w połączeniu z produkcją tlenu prowadzi do znaczącego oczyszczania i regeneracji powietrza,
- regulacja obiegu wody w przyrodzie poprzez zwiększenie transpiracji, retencji gruntowej i biologicznej (zatrzymania wody opadowej na powierzchni liści, konarów, pni drzew) oraz spowolnienie topnienia śniegów, powierzchniowego spływu wód roztopowych i opadowych, co przeciwdziała powodziom, lawinom i osuwiskom oraz chroni brzegi rzek i jezior przed rozmywaniem i osuwaniem, ochrona gleb przed erozją i stepowaniem dzięki stabilizacji przypowierzchniowej warstwy gruntu i zwiększeniu retencji gruntowej; ma to szczególne znaczenie w rejonach górskich, gdzie płytkie gleby narażone są na erozję eoliczną i wodną
- kształtowanie różnorodności biologicznej poprzez tworzenie przestrzeni życiowej dla roślin i zwierząt. Lasy są ekosystemami o najwyższej bioróżnorodności

Według danych zawartych w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo nr WSI.402.60.2025.NS z dn.11.02.2025 r.) na terenie gminy występują następujące siedliska roślin:

- **Kwaśne dąbrowy (9190)** – obejmują głównie ubogie gatunkowo lasy dębowe. Dominują w nich głównie dąb bezszypułkowy i brzoza, a runo leśne tworzą rośliny takie jak: borówka czarna, wrzos lub orlica pospolita. Występują w obrębie: Błotnica, Żłoty Stok, Płonica;
- **Grąb środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170)** – wielogatunkowe piętrowe lasy liściaste rozwijające się na żyznych, świeżych i wilgotnych glebach. Dominuje tu grab pospolity i dąb (szypułkowy lub bezszypułkowy), domieszkę stanowią również: lipa drobnolistna, klon pospolity i jawor. Występują w obrębach: Błotnica, Żłoty Stok, Mąkolno i Płonica;
- **Niżowe, górskie świeże łąki (6510)** – łąki, w których kluczową rolę odgrywają trawy, zwłaszcza rajgras wyniosły (stąd inna nazwa: łąki rajgrasowe). Bogate są również w zioła i kwiaty, takie jak: jaskier ostry, krwawnik pospolity, komonica zwyczajna czy marchew zwyczajna. łąki te są bogate florystycznie i przyciągają wiele gatunków owadów (np. chronione motyle – modraszki). Występują głównie w Żłotym Stoku, w dolinach potoków i na terenach podgórskich wokół wsi: Mąkolno, Chwalisław i Płonica oraz na polanach śródleśnych Gór Żłotych i Gór Bardzkich.
- **Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91EO)** - są to lasy nadrzeczne i przypotokowe, nierozdzielnie związane z dynamicznymi procesami hydrologicznymi (regularne zalewanie wodami rzeczными lub stałe zasilanie czystymi wodami podziemnymi). Rozwijają się na żyznych, wilgotnych lub mokrych glebach napływowych (mady rzeczne) oraz glebach mułowych i torfowych. Charakteryzują się bardzo gęstym runem, obecnością pnączy (np. chmielu) oraz dużą ilością martwego drewna występują w obrębach: Żłoty Stok, Mąkolno, Płonica i Chwalisław;
- **Żyzne buczyny (9130)** - Jest to jedno z najważniejszych leśnych siedlisk przyrodniczych chronionych w ramach europejskiej sieci Natura 2000. Są to lasy liściaste z wyraźną dominacją buka, rozwijają się na bogatych, zasobnych w składniki odżywcze glebach brunatnych, płowych lub rędzinach. Charakteryzuje się bogatym, wielogatunkowym runem, które najefektowniej rozwija się wiosną (tzw. aspekt wiosenny), zanim liście buków w pełni się rozwiną i odetną dopływ światła do dna lasu. Naturalne płaty mają wielowarstwowy drzewostan z dużą ilością potężnych, starych drzew oraz obfitością grubego, martwego drewna w różnych stadiach rozkładu. Występują w obrębach: Żłoty Stok, Mąkolno, Laski, Chwalisław i Górach Żłotych;
- **Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (6410)** – bardzo cenne, bogate gatunkowe łąki występujące na wilgotnych lub przesychających terenach, zazwyczaj przy wysokim poziomie wód gruntowych. Charakterystycznym gatunkiem jest trzęślica modra. Należą do najbogatszych florystycznie łąk Europy środkowej. Występują w obrębach: Żłoty Stok, Płonica i Chwalisław;
- **Kwaśne buczyny (9110)** - są to lasy liściaste z dominacją buka, rozwijające się na glebach bardzo ubogich w składniki odżywcze (oligotroficznych) i silnie zakwaszonych. Ich runo jest niezwykle ubogie pod względem liczby gatunków. Często dno lasu pokrywa głównie gruba warstwa słabo rozkładających się,

liści bukowych (tzw. postać naga – *Fagetum nudum*). Typowe rośliny dla tego siedliska to: kosmatka owłosiona (*Luzula pilosa*), kosmatka gajowa (*Luzula luzuloides*), śmiełek pokręcony (*Avenella flexuosa*), borówka czarna (*Vaccinium myrtillus*) oraz siódmaczek leśny (*Trientalis europaea*). Czasami licznie występują tu mchy (np. modrzeczek siny). Występują w obrębach: Żłoty Stok, Laski, Chwalisław oraz na stokach Gór Żłotych;

- **Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (9180)** - jest to siedlisko priorytetowe w sieci Natura 2000, co oznacza, że jego ochrona w Unii Europejskiej ma najwyższe znaczenie ze względu na unikalny charakter i rzadkość występowania. Są to lasy o charakterze reliktowym, rozwijające się na stromych stokach, zboczach, w wąwozach, u podnóża ścian skalnych oraz na usypiskach kamiennych (piargach). Dominują w nich: jawor, lipa szerokolistna, klon zwyczajny, jesion wyniosły, wiąz górski. Występują na specyficznych glebach – często są to gleby inicjalne, rędziny lub gleby brunatne, bogate w rumosze skalne. Podłoże jest stale zasilane w materię organiczną zsuwającą się ze stoków. Siedliska te cechuje wysoka wilgotność powietrza i podłoża, przy jednoczesnym dużym zacienieniu i chłodzie (zwłaszcza na ekspozycjach północnych i cienistych dnach wąwozów). Występują w obrębie: Chwalisław

Na obszarach użytków zielonych i gruntów ornych, z uwagi na małą intensywność produkcji rolnej, obserwuje się wyraźną sukcesję rodzimych roślin zielnych, krzewów i zadrzewień, wśród nich spotyka się wiele gatunków chronionych i rzadkich.

Wśród areałów rolnych obserwuje się liczne pasy i zespoły drzew i krzewów śródpolnych, zaś w dolinach rzecznych ciągi zieleni łąkowej. Siedliska łąkowe, ale również leśne bogato reprezentowane są przez chronione całkowicie lub częściowo m.in. następujące gatunki roślin zielnych:

- bluszcz pospolity – *Hedera helix*,
- barwnik pospolity – *Vinca minor*,
- kopytnik pospolity – *Asarum europaeum*,
- pierwiosnka wyniosła – *Primula elatior*,
- naparstnica purpurowa – *Digitalis grandiflora*,
- goryczka gorzkawa – *Gentiana amarella*,
- mierzanka wonna – *Asperula odorata*,
- dziewięciśń bezłodygowy – *Carolina acaulis*,
- konwalia majowa – *Convallaria maialis*,
- lilia złotogłów – *Lilium mortagon*,
- kruszczyk szerokolistny – *Epipactis helleborine*,
- storczyk plamisty – *Orchis maculata*,
- kruszyna pospolita – *Frangula alnus*.

W obrębie miasta i wiejskich terenów osadniczych gminy, licznie występują zespoły zieleni urządzonej, w postaci: parków, zieleni cmentarnej, skwerów, ciągów zieleni komunikacyjnej, ogrodów działkowych i przydomowych oraz zieleni towarzyszącej poszczególnym zespołom zabudowy. Wśród tej zieleni spotyka się ewenementy wiekowe, chronione jako pomniki przyrody

Fauna:

Bogato reprezentowany jest świat zwierzęcy w siedliskach leśnych i łąkowych obszaru. Oprócz gatunków powszechnie występujących, na szczególną uwagę zasługują zwierzęta chronione, rzadkie, reliktowe lub ginące na obszarze Sudetów.

Występują tu liczne gatunki **ssaków**, w tym:

- **Gacek brunatny (*Plecotus auritus*)** – występuje zarówno w lasach, jak i na obszarach zabudowanych. Objęty ścisłą ochroną gatunkową. Występuje zarówno w lasach, jak i na obszarach zabudowanych. Latem kolonie rozrodcze spotykane są w budynkach (głównie na strychach i sztolniach), w dziuplach drzew oraz skrzynkach dla ptaków i nietoperzy. Na terenie gminy Żłoty Stok występuje w starej kopalni złota jak i w jej najbliższym otoczeniu;

- **Mopek zachodni (*Barbastella barbastellus*)** – związany z terenami leśnymi. W Polsce jest objęty ścisłą ochroną gatunkową. Związany z terenami leśnymi. Latem kryje się najczęściej w szczelinach pni drzew, pod odstającą korą, jak również w kryjówkach sztucznych, np. szczelinach w ścianach i dachach budynków, za okiennicami, a nawet w mostach. Zimuje w chłodnych podziemiach, zwłaszcza dużych fortyfikacjach ceglanych i betonowych, tunelach dawnych kopalń i obiektach przemysłowych, piwnicach, nielicznie również w jaskiniach, wyjątkowo w dziuplach drzew.;
- **Mroczek pozłocisty (*Cnephaeus nilssonii*)** –związany głównie z terenami leśnymi i górkimi. W Polsce jest objęty ścisłą ochroną gatunkową. Związany głównie z terenami leśnymi i górkimi. W Polsce jest objęty ścisłą ochroną gatunkową;
- **Nocek Brandta (*Myotis brandtii*)** – preferuje zalesione tereny nizinne. Jego letnimi kryjówkami są głównie budynki i skrzynki dla nietoperzy, niekiedy również dziuple drzew. W Polsce jest objęty ścisłą ochroną gatunkową;
- **Nocek duży (*Myotis myotis*)** –zamieszkuje głównie w osiedlach ludzkich, latem kryjąc się na dużych strychach, wieżach kościelnych i w innych budowlach. W Polsce jest objęty ścisłą ochroną gatunkową;
- **Nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*)** –preferuje tereny górskie i słabiej zalesione. Jego letnimi kryjówkami są głównie budynki, niekiedy również dziuple. W Polsce jest objęty ścisłą ochroną gatunkową;
- **Gronostaj europejski, gronostaj łasica (*Mustela erminea*)** – gatunek małego drapieżnego ssaka z rodziny łasicowatych. Mieszka na obrzeżach lasów, w zaroślach, jest naziemnym zwierzęciem drapieżnym, prowadzącym raczej nocny tryb życia. Gronostaj jest objęty częściową ochroną gatunkową;
- **Jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*)** – zamieszkuje widne lasy z bogatym podszyciem, zarośla, obrzeża obszarów zabudowanych, także parki miejskie i ogrody. Podlega częściowej ochronie gatunkowej;
- **Koszatka leśna (*Dryomys nitedula*)** – gatunek niewielkiego, nadrzewnego gryzonia z rodziny popielicowatych. Zamieszkuje lasy liściaste, iglaste oraz strefę kosodrzewiny. Na terenie Polski gatunek ten jest objęty ścisłą ochroną gatunkową;
- **Kret europejski (*Talpa europaea*)** –W Polsce jest objęty ochroną gatunkową częściową. Nie jest chroniony na terenie ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek, lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych;
- **Łasica pospolita (*Mustela nivalis*)** –występuje w bardzo różnorodnych siedliskach: w lasach, na obszarach rolniczych, polach uprawnych, łąkach i pastwiskach, zaroślach nadrzecznych, żywopłotach, w górskich halach i lasach. W Polsce gatunek objęty częściową ochroną, obowiązuje między innymi zakaz umyślnego zabijania, okaleczania i chwytania;
- **Popielica szara (*Glis glis*)** – występuje w górach i na pogórzu. W Polsce popielica od 2011 r. jest objęta ochroną gatunkową. Znajduje się w Polskiej czerwonej księdze zwierząt oraz objęta jest konwencją berneńską;
- **Ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*)** –należy do najpospolitszych ssaków i jest spotykana w całym kraju, tak na nizinach, jak i w górach;
- **Rzęsorek rzeczek (*Neomys fodiens*)** –występuje nad rzekami i strumieniami o czystym nurcie i czystym, żwirowatym lub piaszczystym dnie, również nad jeziorami, stawami i na terenach bagiennych;
- **Orzesznica leszczynowa, orzesznica (*Muscardinus avellanarius*)** - występuje głównie w lasach i większych zadrzewieniach, szczególnie preferuje zarośla leszczynowe. W Polsce podlega ścisłej ochronie gatunkowej.

Ponadto występują także udokumentowane stanowiska ssaków:

- 1) Wieś Błotnica – wydra (1355);
- 2) Wieś Mąkolno – wydra (1355);
- 3) Miasto Żłoty Stok – wydra (1355), karlik malutki (1324);
- 4) Wieś Laski – wydra (1355);
- 5) Wieś Chwalisław – nocek orzęsiony (1321), karlik większy (1326), wydra (1355), borowiec wielki (1312), nocek wąsatek (1330), mroczek późny (1326), nocek rudy (1314), karlik malutki (1324);
- 6) Wieś Płonica – wydra (1355)

Poza wymienionymi wyżej, należy zwrócić uwagę na kilkadziesiąt gatunków ssaków objętych gospodarką łowiecką, jak: parzystokopytne – jelenie, sarny i dziki, a także dość liczne w lasach gatunki zwierząt drobnych: drapieżniki – lisy, kuny (leśne i domowe), borsuki, jenoty, norki, łasice,

Obszar gminy cechuje się bogatym zespołem **ptaków leśnych i wodnych**, obejmującym m.in. takie gatunki jak:

- **Bocian biały (*Ciconia ciconia*)** –Jako swe żerowiska preferuje trawiaste łąki, pola uprawne i płytkie mokradła. Znajduje się on pod ścisłą ochroną gatunkową;
- **Jastrząb zwyczajny (*Astur gentilis*)** – ptak lęgowy i zimujący, miejscami bardzo nieliczny. Nie jest zagrożony wyginięciem. Objęty ochroną gatunkową ścisłą;
- **Krogulec (zwyczajny)** –zamieszkuje skraje lasów w pobliżu pól z kępami drzew, w tym 20–50-letnie świerkowe i sosnowe drągowiny, monokultury oraz śródpolne zagajniki. W Polsce objęty ochroną gatunkową ścisłą;
- **Myszołów (zwyczajny) (*Buteo buteo*)** –zamieszkuje Otwarte tereny w pobliżu lasu lub ze śródpolnymi zadrzewieniami, kępami i szpalerami drzew. W Polsce objęty ochroną gatunkową ścisłą;
- **Pustułka (*Falco tinnunculus*)** – zamieszkuje zadrzewienia śródpolne z kępami wysokich drzew, głównie sosen, obrzeża rozległych lasów wśród pól i łąk, szpalery, w górach okolice skał z porębami leśnymi. Na terenie Polski gatunek ten jest objęty ścisłą ochroną gatunkową. Stanowiska udokumentowane znajdują się w obrębie: Żłoty Stok. Gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową;
- **Sokół wędrowny (*Falco peregrinus*)** –zamieszkuje najczęściej doliny rzeczne i obszary górskie. W Polsce objęty ochroną gatunkową ścisłą;
- **Cietrzew (*Lyrurus tetrix*)** –zamieszkuje strefę lasów iglastych, skraje lasów, polany, poręby. Zazwyczaj w rejonach podmokłych. Objęty ochroną gatunkową ścisłą;
- **Jarząbek (zwyczajny) (*Tetrastes bonasia*)** –zamieszkuje gęste starodrzewy liściaste i mieszane (z domieszką świerku lub jodły –grądy, bory i regle) o gęstym podszyciu i bogatym runie. W Polsce gatunek łowny od 1 września do 30 listopada.
- **Derkacz (*Crex crex*)** – preferuje wilgotne łąki z wysoką roślinnością zielną i kępami krzewów, pola uprawne oraz suchsze miejsca na bagnach. W Polsce objęty ochroną gatunkową ścisłą;
- **Sierpówka (zwyczajna) synogarlica turecka (*Streptopelia decaocto*)** – bytuje najczęściej w miastach, na obszarach luźniejszej zabudowy, ale i na wsiach, szczególnie w miejscach występowania drzew iglastych, służących za miejsce nocowania. Zasiedla również parki, sady, ogrody, aleje. Na terenie Polski sierpówka jest objęta ścisłą ochroną gatunkową;
- **Kukułka (zwyczajna) (*Cuculus canorus*)** – preferuje wszelkie środowiska z drzewami poza zwartymi kompleksami leśnymi na terenach otwartych i półotwartych – brzegi lasów, niezbyt duże drzewostany liściaste, mieszane i iglaste, kępy zadrzewień śródpolnych, ogrody, parki, tereny wydymowe oraz bagienne i tereny zasiedlone przez człowieka. Na terenie Polski kukułka jest objęta ścisłą ochroną gatunkową;
- **Przepiórka (*Coturnix coturnix*)** -zamieszkuje pola uprawne, pastwiska i łąki. Stanowiska udokumentowane znajdują się w obrębie: Chwalisław, Błotnica, Laski. Gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową
- **Świergotek łąkowy (*Anthus pratensis*)** – zamieszkuje podmokłe i wilgotne łąki nizinne typu grądów i bielaw, torfowiska (również wysokogórskie), mokradła, śródpolne obniżenia, turzycowiska, wrzosowiska, rozlewiska rzek i jezior z bujną roślinnością zielną. Stanowiska udokumentowane znajdują się w obrębie: Chwalisław, Błotnica, Laski. Gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową;
- **Gąsiorek (*Lanius collurio*)** – zamieszkuje otwarte, suche tereny z ciernistymi krzewami, a także wrzosowiska, torfowiska oraz wszelkie zarośla. Spotykany także w śródpolnych zadrzewieniach, na nieużytkach, łąkach i obrzeżach lub w zrębach lasów, wzdłuż dróg i rowów. Stanowiska udokumentowane znajdują się w obrębie: Chwalisław, Błotnica, Żłoty Stok, Laski. Gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową;

Poza wymienionymi wyżej występują także stanowiska:

- 1) Wieś Błotnica: jarzębatka, bielik
- 2) Miasto Żłoty Stok: dziwonina, błotniak stawowy, świerszczak, siewieczka rzeczna, kłaskawka, paszkoł, turkawka

- 3) Wieś Laski: turkawka, kruk, czyż, błotniak stawowy, jarzębatka, dzięcioł czarny, paszkoć, strumieniówka, derkacz i puchacz zwyczajny;

Poza wymienionymi wyżej na terenie całej gminy występują: dzięcioł czarny i dzięcioł pstry.

Zarejestrowane stanowiska **gadów**, występują w:

- 1) Wieś Błotnica – jaszczurka zwinka, żmija zygzakowata;
- 2) Wieś Mąkolno – jaszczurka żyworodna, żmija zygzakowata, zaskroniec
- 3) Wieś Chwalisław - jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, żmija zygzakowata, zaskroniec, padalec zwyczajny;
- 4) Wieś Płonica - żmija zygzakowata, zaskroniec;
- 5) Miasto Żłoty Stok - jaszczurka żyworodna, żmija zygzakowata, zaskroniec

Sąsiedztwo terenów suchych i podmokłych spowodowało, że obszar gminy stanowi idealne miejsce do bytowania płazów i gadów. Z gatunków płazów występują tutaj: Kumak górski, Ropucha szara, Salamandra plamista, Traszka zwyczajna, Traszka górską, Żaba trawna, Żaba moczarowa, Żaba wodna. Do licznie występujących gadów należą między innymi: Jaszczurka zwinka, Jaszczurka żyworodna, Padalec zwyczajny, Zaskroniec zwyczajny, Żmija zygzakowata.

3.1.9. Krajobraz

Gmina Żłoty Stok leży na styku dwóch odmiennych krajobrazowo obszarów. Zachowany naturalny krajobraz górski stanowi znaczący walor, który wyróżnia ją w skali powiatu i województwa. Zalesione górskie grzbiety Gór Żłotych i Bardzkich, z kulminacjami szczytów w przedziale 500- 700 m n.p.m., rozciągają się tu szerokim pasmem wzdłuż południowej granicy gminy, mając swe przedłużenie na południe i zachód, a także na wschód po stronie czeskiej. W ten sposób obszar gminy integruje się z górkim regionem Sudetów i stanowi jego ważną część. W kontraście do obszaru górskiego, pozostaje odmienne krajobrazowo przedpole Sudetów w rejonie wsi Laski, Płonica i północnej części wsi Mąkolno. Krajobraz ten stanowi tło dla wyżynnego krajobrazu Przedgórze Sudeckiego, podnosząc dodatkowo jego walory krajobrazowe. Prawie nizinny krajobraz obserwuje się w obrębie Obniżenia Otmuchowskiego, w południowej części wsi Błotnica, gdzie sięga pradolina odcinek Nysy Kłodzkiej. W tym płaskim obszarze urozmaicheniem krajobrazu są rozległe kompleksy leśne, sosnowo - dębowe oraz strome zbocze doliny Nysy Kłodzkiej. Walory krajobrazowe obszaru wydatnie zwiększają również dwa zbiorniki retencyjne: Topola i Kozielno.

W krajobrazie omawianego obszaru tereny rolne poprzecinane są licznymi rowami melioracyjnymi, zadrzewieniami śródpolnymi stanowiącymi ważny element krajobrazu istotny dla bioróżnorodności tych obszarów. Dodatkowym urozmaicheniem krajobrazu gminy są potoki, które tworzą środowisko przyjazne dla zwierząt wodnych i nadwodnych.

Istotnym elementem krajobrazu obszaru gminy Żłoty Stok jest krajobraz leśny, dominujący nad terenami łąkowymi i rolniczymi i stanowiący jednocześnie tereny cenne pod względem turystycznym jak i przyrodniczym.

Krajobraz gminy dopełnia uporządkowana zabudowa w 5 miejscowościach, wśród których największe skupisko tworzy zabudowa w mieście Żłoty Stok, co jest związane z istniejącymi miejscami pracy, infrastrukturą oraz rozwiniętą bazą turystyczną oraz z bezpośrednim dostępem do drogi krajowej i drogi wojewódzkiej.

Zabudowa gminy to zabudowa w większości mieszkaniowa jednorodzinna lub zagrodowa. Na zabudowę usługową składają się usługi nieuciążliwe towarzyszące zabudowie mieszkaniowej lub niewielkie firmy. Zabudowa produkcyjna na terenie gminy zlokalizowana jest w zaledwie kilku miejscach na terenie całej gminy – przy drodze krajowej.

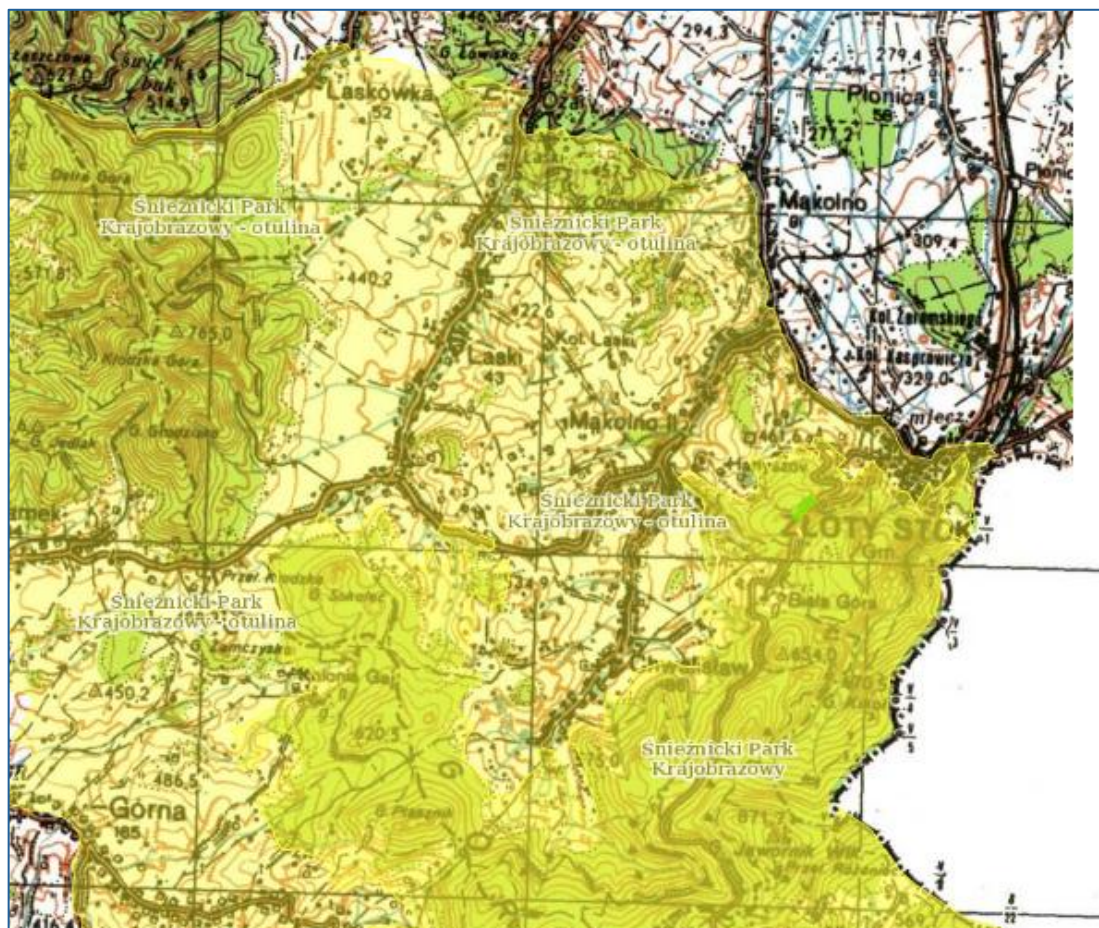
3.1.10. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną

Obszar górski gminy Żłoty Stok, z uwagi na swoje walory krajobrazowo-przyrodnicze włączony został w regionalny system ochronny.

Wartości krajobrazowe i przyrodnicze obszaru gminy objęte są prawnie obowiązującym systemem ochrony, którego częściami składowymi są:

- **Śnieżnicki Park Krajobrazowy** – obejmuje swym zasięgiem pasma Sudetów Wschodnich i Masywu Śnieżnika, Góry Bialskie i Żłote oraz część Krowiarek. Powierzchnia Parku wynosi 28 800 ha, z czego 3010 ha znajduje się w gminie Żłoty Stok. Park utworzono głównie ze względu na wysokie walory krajoznawcze i krajobrazowe. W parku zachowały się partie naturalnej Puszczy Sudeckiej z udziałem: buka, wiązu, modrzewia i grabu. W obrębie parku znajduje się pięć rezerwatów przyrody;
- **Otulina Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego** - wydzielony obszar ochronny wokół chronionego przyrodniczo terenu, zabezpieczając go przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Otulina liczy 14 900 ha;
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Góry Bardzkie i Góry Sowie** - obejmuje swym zasięgiem główne grzbiety górskie dwóch pasm Sudetów Środkowych: Góry Bardzkie w całości, oraz północną i południową część Gór Sowich, wraz ze znajdującymi się w ich obrębie: rezerwatami przyrody, utworami geologicznymi, korytarzami ekologicznymi oraz wartościowymi krajobrazowo terenami o różnych ekosystemach. Na obszarze gminy, w granicach tego obszaru znajduje się południowa część Grzbietu Wschodniego Gór Bardzkich rozciągająca się w południowej części wsi Laski.

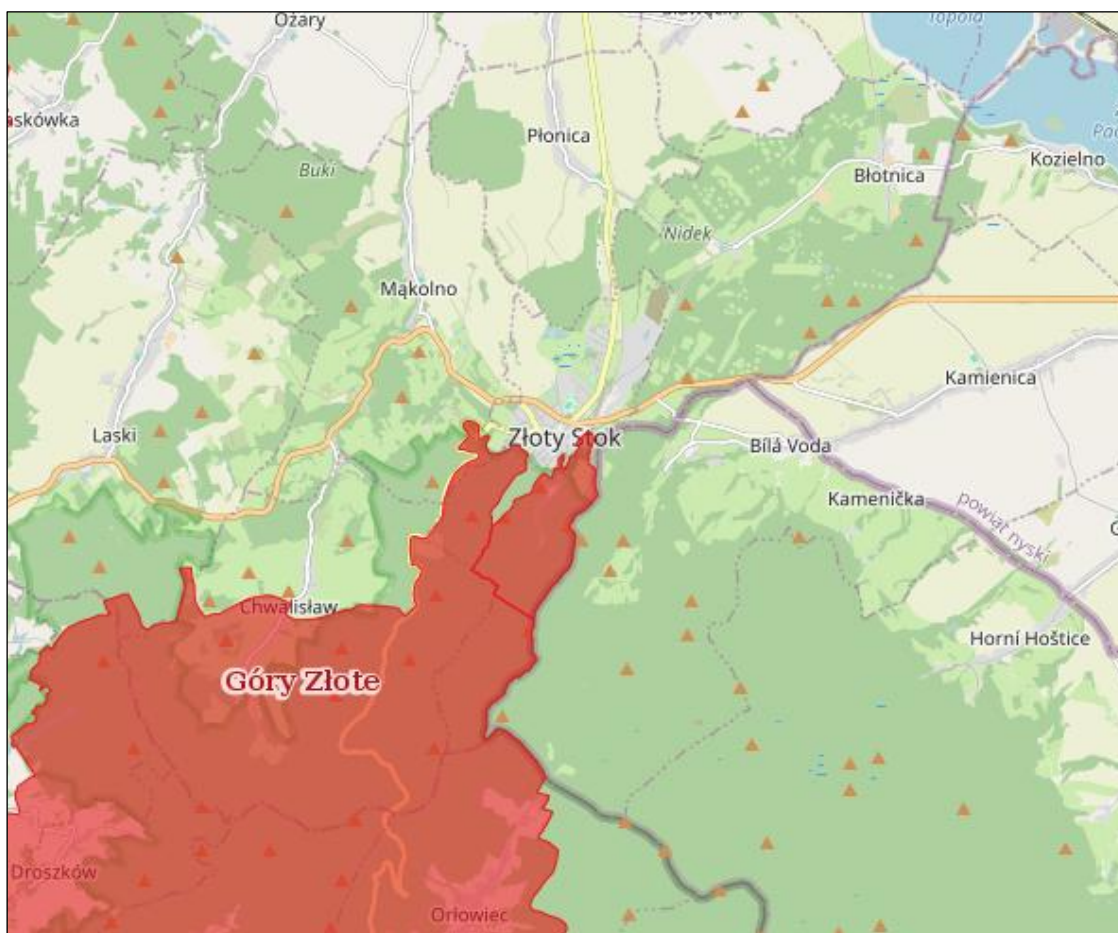
Obszary Natura 2000:

- **Góry Żłote (PLH 020096)** - obszar obejmuje północno-wschodnią część Gór Żłotych, zbudowaną głównie ze skał metamorficznych i wylewnych, porośniętą lasami świerkowymi i bukowo świerkowymi. Niewielkie powierzchnie zajmują tereny otwarte, zajęte przez łąki, młaki i ziołorośla górskie. Na obszarze ostoi znajduje się duże zimowisko nietoperzy Jaskinia Radochowska, w której stwierdza się od kilkunastu do kilkudziesięciu nietoperzy (maksymalnie 65 w 1991 r.) z 7 gatunków. Przy granicy obszaru znajdują się inne zimowiska nietoperzy: sztolnie kopalni złota w Żłotym Stoku (SOO Kopalnie w Żłotym Stoku PLH 020007). Obszar Gór Żłotych jest szczególnie ważny dla zachowania populacji podkowca małego, nocka orzęsionego, nocka dużego

i mopka. Na obrzeżach obszaru znajduje się kilka kolonii rozrodczych nocka dużego, liczących od kilkunastu do ponad 100 osobników, które wykorzystują tereny leśne i łąkowe ostoi jako żerowiska. Znane są pojedyncze kryjówki letnie oraz zimowe podkowca małego i nocka orzęsionego. Jednak ze względu na północną granicę występowania tych gatunków, przebiegającą przez Sudety, Góry Złote są ważnym obszarem dla utrzymania ich populacji

- **Kopalnie w Żłotym Stoku (PLH 020007)** - obszar obejmuje tereny leśne przy południowej i wschodniej części miasta. Jest to fragment dawnego obszaru górniczego związanego z wydobywaniem złota i arsenu, którego pozostałościami są liczne wyrobiska i sztolnie. W granicach Obszaru zlokalizowanych jest 7 spośród 13 obiektów tego typu występujących w okolicach Żłotego Stoku. Pozostałe obiekty zostały włączone do sąsiedniego Obszaru Góry Złote, w tym najważniejsze zimowisko w tym rejonie w sztolni Barbara. Znaczącą część obszaru porastają lasy z dużym udziałem buka. Kopalnie w Żłotym Stoku stanowią ważne zimowisko nietoperzy. Zimuje tu łącznie ok. 130 osobników nietoperzy, wśród których gatunkami dominującymi są: podkowiec mały, nocek duży, nocek rudy, gacek brunatny i mopek. Do najważniejszych zimowisk należą udostępnione turystycznie dwie największe sztolnie: Gertruda i Czarna. Sztolnie w Żłotym Stoku są jednym z największych zimowisk podkowca małego i nocka orzęsionego w Sudetach.

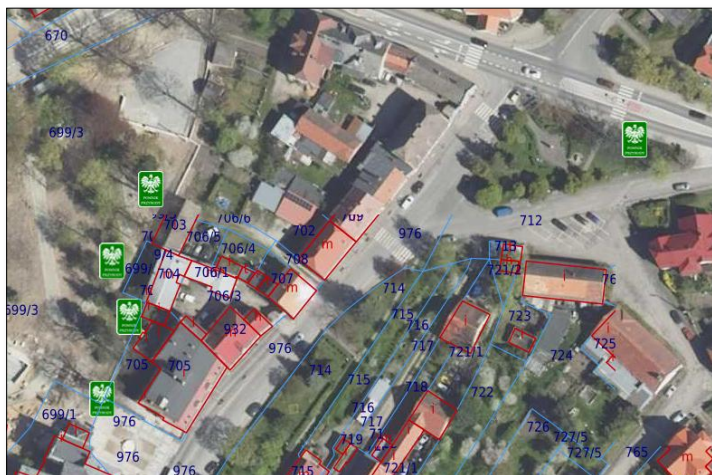

W obrębie obszarów chronionych ww. formami ochrony objęte są poniżej wymienione- cenne elementy przyrody ożywionej i nieożywionej.

POMNIKI PRZYRODY OŻYWIONEJ:

- PL.ZIPOP.1393.PP.0224073.2482 – klon jawor (19 m wysokości, 358 cm obwodu i 114 cm pierśnicy). Rosnący w Żłotym Stoku na skwerze miejskim (plac Mickiewicza);
- PL.ZIPOP.1393.PP.0224073.2483 - klon jawor (20 m wysokości, 292 cm obwodu i 93 cm pierśnicy). Rosnący w parku miejskim w Żłotym Stoku;
- PL.ZIPOP.1393.PP.0224073.2484 – klon jawor (23 m wysokości, 302 cm obwodu i 96 cm pierśnicy). Rosnący w parku miejskim w Żłotym Stoku;

- PL.ZIPOP.1393.PP.0224073.2485 – klon jawor (26 m wysokości, 286 cm obwodu i 91 cm pierśnicy. Wiek ok 120 lat). Rosnący w parku miejskim w Żłotym Stoku;
- PL.ZIPOP.1393.PP.0224073.2484 – klon jawor (26 m wysokości, 286 cm obwodu i 91 cm pierśnicy. Wiek ok 120 lat);
- PL.ZIPOP.1393.PP.0224073.2480 – grupa drzew (dębów), pomnikowe dęby rosną w obrębie grodziska położonego ok. 250 m na północ od ostatnich zabudowań Błotnicy
- PL.ZIPOP.1393.PP.0224073.2486 - głąz narzutowy – granit, znajduje się w lesie, ok. 760 m leśną drogą na południe od ostatnich zabudowań Błotnicy.

Rys. miasto Żłoty Stok

Rys. wieś Błotnica

Na terenie gminy występują również cenne zespoły przyrodnicze siedlisk leśnych, są to:

- **Storczykowa hałda** - obejmująca jeden z najcenniejszych fragmentów Gór Żłotych ustanowionych jako użytek ekologiczny. Znajduje się na południe od Żłotego Stoku, pomiędzy ulicą Górniczą a lokalną drogą 390 prowadzącą w kierunku Łądką Zdroju, w miejscu, gdzie składowano materiał wydobywany z pola górniczego dawnej kopalni. Hałda charakteryzuje się niskim wzrostem runi oraz brakiem zwartych płatów roślinności. Pomiędzy kępami najczęściej widoczne jest kamieniste podłoże. Wyjątek stanowią fragmenty zdominowane przez wrzos zwyczajny. Większa część hałd porastają liczne trawy, głównie mietlica pospolita oraz gatunki charakterystyczne dla otwartych ekosystemów jak zawciąg pospolity, biedrzynek mniejszy, lepnica rozdęta, driakiew żółta, przytulia biała, krzyżownica gorzkawa, szczaw zwyczajny, macierzanka zwyczajna, chaber, dziewięsiś pospolity, przelot pospolity, biedrzynek mniejszy i goździk kropkowany. Oprócz nich występują tu gatunki rzadkie lub chronione m.in. lilia złotogłów, kruszyna pospolita, dziewięsiś bezłodygowy, goryczuszka orzęsiona, centuria pospolita i kruszczyk szerokolistny. Hałda stanowi jedno z niewielu miejsc chroniących siedlisko muraw galmanowych w Polsce
- **Wąwóz Mąkolnicy** - bezimienny wąwóz rozciągający się na kilometrowym odcinku potoku Mąkolnica, wzdłuż drogi łączącej Chwalisław i Mąkolno-Górne. Wąwóz ciągnący się w kierunku północ-południe, tworzą strome ściany o wysokości około 50-60 m porośnięte kwaśną buczyną podgórską (*Luzulo luzuloidis*-*Fagetum*) ze zdecydowaną dominacją buka pospolitego, który występuje także w warstwie podszytu. Runo ubogie gatunkowo, w skład, którego wchodzi: borówka czarna, jastrzębiec leśny,

- **Łąki wokół Chwalisławia** - kompleks łąk obejmujących fragmenty zespołu łąki ostrożeńiowej (*Cirsietum rivularis*) należącej do związku łąk kaczeńcowych (*Calthion palustris*). Są to antropogeniczne zbiorowiska meliorowanych i dobrze nawożonych dwu- i wielokośnych łąk podmokłych i wilgotnych. Występują one w mozaice z innymi siedliskami na wschód od Chwalisławia w Górach Złoty. Dokładniej w zagłębieniu niewielkiego cieku pomiędzy górami Haniak i Kościelny Las. Jest to obszar o bogatej szacie roślinnej, którą zawdzięcza wilgotnej i żyznej glebie. Wśród gatunków wartych uwagi należy wymienić takie rośliny jak ostrożeń łąkowy, rdest wężownik, sitowie leśne, skrzyp bagienny, wetniana wąskolistna i wiązówka błotna. Dodatkowo na łące występuje liczna populacja kukułki szerokolistnej, dla której proponowane jest tutaj powołanie użytku ekologicznego

Korytarz ekologiczny to obszar łączący siedliska dla zwierząt, roślin i grzybów, umożliwiające ich przemieszczanie się i rozprzestrzenianie. To tereny, które umożliwiają migrację zwierząt i roślin między różnymi siedliskami, co jest kluczowe dla ochrony różnorodności biologicznej.

- Dolina Nysy Kłodzkiej KPd-18A -
- Góry Złote - Góry Sowie GKZ-7B
- Góry Stołowe Wschód KZ-5

3.1.12. Stan jakości powietrza

Zanieczyszczenia powietrza w zależności od ich charakteru, warunków meteorologicznych i topograficznych mogą przekraczać granice gmin, powiatów itp. Zanieczyszczenia powietrza ze względu na pochodzenie i sposób jego rozprzestrzeniania, dzielą się na emisje:

- ze źródeł punktowych –powstającą podczas wytwarzania energii i w procesach technologicznych;
- ze źródeł liniowych – emisję z ciągów komunikacji samochodowej, kolejowej czy rzecznej, w której źródło emisji znajduje się blisko powierzchni ziemi; \
- ze źródeł powierzchniowych (określana też jako emisja rozproszona, niska) – z indywidualnych systemów grzewczych, dużych odkrytych zbiorników, pożarów wielkoobszarowych;
- ze źródeł rolniczych – upraw i hodowli zwierząt;
- emisję niezorganizowaną – powstającą wskutek pojedynczych pożarów, prac budowlanych i remontowych, przypadkowych wycieków, itp.

Emisja zanieczyszczeń na terenie gminy Żłoty Stok występuje w postaci:

- emisji punktowej – działalność produkcyjna i sektor komunalny. Obecnie działalność gospodarcza na terenie gminy Żłoty Stok związana jest z przemysłem i usługami. Występują tu lokalne źródła zanieczyszczeń na średnią skalę. Do głównych, zorganizowanych źródeł emisji zanieczyszczeń zaliczyć można zakłady przemysłowe (produkcja prochu czarnego skalnego, pirotechnicznego i strzelniczego, produkcja farb ołowiowych, produkcja siatek ogrodzeniowych) oraz scentralizowane źródła grzewcze dla obsługi osiedla i pojedynczych obiektów użyteczności publicznej;
- emisji powierzchniowej – indywidualne źródła grzewcze. Największe zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Żłoty Stok pochodzą z lokalnych źródeł niskie emisji. Emisja zanieczyszczeń spowodowana jest przez indywidualne źródła grzewcze (piece, kotły węglowe, olejowe, drzewne) zasilające budynki mieszkalne i użyteczności publicznej. Jej charakterystyczną cechą jest znaczna liczba źródeł rozproszonych, wprowadzających zanieczyszczenia poprzez niskie emitery. Emisja ta, stanowi obecnie główne źródło zanieczyszczenia powietrza na terenach zabudowanych. Zanieczyszczenie to zwiększa się w okresie grzewczym.
- emisji z rolnictwa – uprawy i hodowla zwierząt. Działalność rolnicza, nie jest obojętna dla atmosfery, począwszy od intensyfikacji pylenia z pól, kompostowania i emisji produktów rozkładu materii organicznej, hodowli zwierząt, będącej istotnym źródłem emisji amoniaku do atmosfery - rolnictwo jest dużym źródłem zanieczyszczeń powietrza. Ponadto nowoczesne i zmechanizowane rolnictwo emituje zanieczyszczenia powstające w trakcie obsługi pojazdów i maszyn rolniczych. Uprawa gruntów rolnych powoduje, przedostawanie się pestycydów i cząstek nawozów sztucznych do atmosfery. Dodatkowymi źródłami zanieczyszczeń są: nawożenie, wypalanie pól, transport plonów i hodowla zwierząt.;
- emisji liniowej (komunikacja, potoki, rzeki). Jednym z największych z największych źródeł zanieczyszczenia powietrza jest komunikacja drogowa. W wyniku spalania paliw w spalinowych silnikach samochodowych do powietrza atmosferycznego przedostają się zanieczyszczenia gazowe. Zanieczyszczenia komunikacyjne utrzymują się przede wszystkim w centrum miasta i przy trasach tranzytowych. Na terenie gminy Żłoty Stok najsilniej obciążoną ruchem tranzytowym jest droga krajowa nr 46, a także w mniejszym stopniu droga wojewódzka nr 390 oraz wybrane drogi powiatowe.

3.1.13.Stan jakości wód

Stopień podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia zależy między innymi od uwarunkowań geologicznych, stopnia skażenia pozostałych komponentów środowiska (powietrze, wody powierzchniowe, gleby) oraz od zagospodarowania terenu. Do istniejących i potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych na terenie gminy zalicza się przede wszystkim:

- nierozsądną gospodarkę rolną;
- fermę hodowlaną;
- składowiska odpadów, ogniska dzikich składowisk;

- komunalne oczyszczalnie ścieków;
- brak sieciowej kanalizacji ściekowej;
- stacje paliw;
- bazy, składy i zakłady przemysłowe;
- susza hydrologiczna.

Dla jakości wód podziemnych poważnym zagrożeniem jest niewłaściwa gospodarka rolna, w której nadmierne stosowanie nawozów, doprowadza do zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a co za tym idzie również wód podziemnych.

W ocenach jakości wód podziemnych (dane WIOŚ we Wrocławiu) wyróżnia się następujące klasy jakości wód podziemnych:

- klasa I – bardzo dobra jakość wód;
- klasa II – dobra jakość wód;
- klasa III – zadowalająca jakość wód;
- klasa IV – niezadowalająca jakość wód;
- klasa V – zła jakość wód.

Wszystkie wody powierzchniowe na terenie gminy Żłoty Stok- mieszczą się w III i IV klasie jakości. W roku 2018 pracownicy Politechniki Wrocławskiej przeprowadzili badania jakości trzech cieków w gminie Żłoty Stok: Czysty Potok, Mąkolnica i Trujący Potok. Cieki te w przeszłości były znacznie skażone arsenem (w wyniku działalności dawnej kopalni złota). Wynikiem tych prac są analizy, w których stwierdzono niewielkie przekroczenie stężenia arsenu w wodach Trującego Potoku, w pozostałych – nie stwierdzono takich przekroczeń.

Z ww. opracowania wynika, że wszystkie badane cieki zostały sklasyfikowane jako słabej jakości (badanie inną – mniej dokładną metodą wykazało, że wody Trującego Potoku są słabej jakości ekologicznej a wody Czystego Potoku i Mąkolnicy zostały uznane za wody umiarkowanej jakości.

Wody podziemne w gminie Żłoty Stok – nie są objęte badawczą siecią monitoringu na szczeblu krajowym i regionalnym. Z dostępnych publikacji i raportów – wody szczelinowe i drenażowe w obrębi zlewni Żłotego Potoku oraz prawej części Mąkolnicy wykazują ponadnormatywną zawartość arsenu, co należy wiązać z silnym okruszczowaniem skalnego podłoża rudami arsenu.

3.1.14. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowaniem elektromagnetycznym nazywamy emisję zaburzenia energetycznego wywołanego przepływem prądu elektrycznego lub zmianą ładunków w źródle. Zaburzenie polega na fakcie, że zmiana pola magnetycznego (elektrycznego) z określoną częstotliwością, wywołuje zmianę z tą samą częstotliwością pola elektrycznego (magnetycznego). Źródłem promieniowania jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu, itp.

Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje:

- w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych;
- w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych.

Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii. (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

Jak wspomniano wyżej największym sztucznym źródłem promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe.

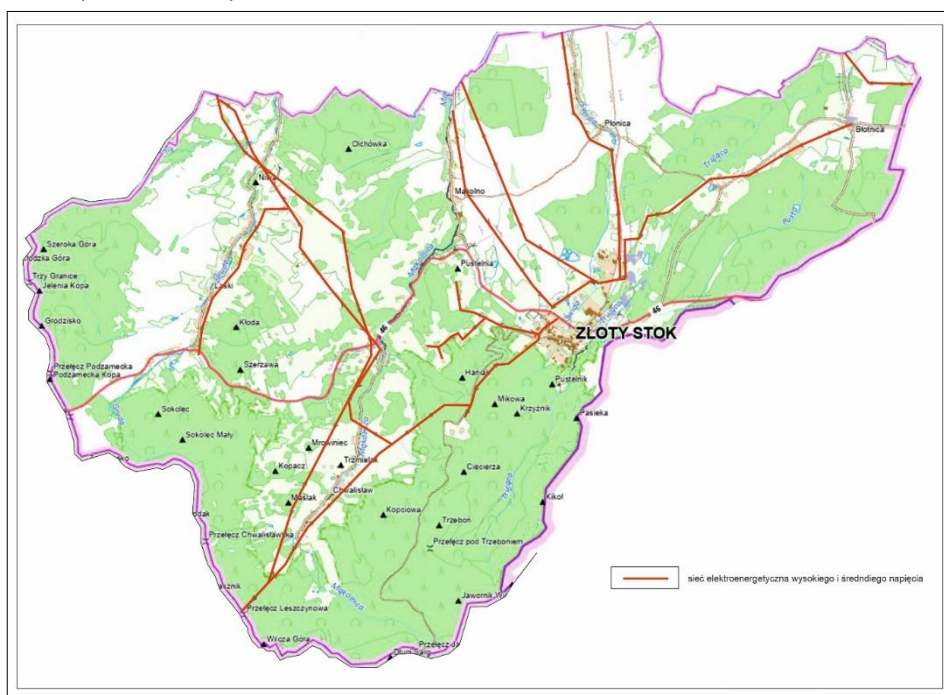
Na terenie gminy zlokalizowanych jest 6 nadajników telefonii komórkowej (GSM/UMTS). 3 nadajniki znajdują się w obrębie wsi Laski oraz pozostałe 3 w mieście Żłoty Stok. Stacje telekomunikacyjne w gminie Żłoty Stok wytwarzają promieniowanie poniżej 7 V/m, czyli mieszczą się w dopuszczalnym maksymalnym zakresie tj. do 70V/m.

Przez teren gminy Żłoty Stok przebiegają 3 napowietrzne elektroenergetyczne sieci wysokiego napięcia nr:

- 4555094 (wieś Chwalisław);
- 4551532 (wieś Laski);
- 4555093 (wieś Błotnica)

oraz 12 linii napowietrznych średniego napięcia nr:

- 4549881 (wieś Mąkolno);
- 4547652 (wieś Chwalisław);
- 4554792 (wieś Laski);
- 4554924 (wieś Mąkolno);
- 4554923 (wieś Mąkolno);
- 4547001 (wieś Mąkolno, miasto Żłoty Stok);
- 4548303 (miasto Żłoty Stok);
- 4548163 (miasto Żłoty Stok);
- 4548167 (miasto Żłoty Stok);
- 4549134 (wieś Płonica);
- 4548168 (wieś Błotnica);
- 454405 (wieś Błotnica).

Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia mają złożony wpływ na ptaki i przyrodę, obejmujący zarówno negatywne jak i pozytywne aspekty. Słupy elektroenergetyczne, choć mogą stanowić zagrożenie dla ptaków, pełnią także funkcje ekologiczne, które warto uwzględnić. Negatywne oddziaływanie linii elektroenergetycznych na ptaki obejmuje m.in. ryzyko kolizji z przewodami, zwłaszcza dla dużych ptaków drapieżnych i lotnych. Dodatkowo, w niektórych przypadkach ptaki mogą być narażone na porażenia prądem, zwłaszcza jeśli siadają na przewodach lub izolatorach. Z tych powodów coraz częściej zastępuje się linie napowietrzne kablowymi. Nie zmienia to jednak faktu, że w wielu miejscach wciąż dostępne są klasyczne linie napowietrzne i trudno jest całkowicie wyeliminować ich wpływ na środowisko.

3.1.15. Klimat akustyczny

Hałas jest energetycznym zanieczyszczeniem środowiska - jest czynnikiem w największym stopniu wpływającym na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku człowieka. Powoduje on wiele negatywnych skutków, szczególnie dla jakości życia i zdrowia ludzkiego.

Na terenie gminy Żłoty Stok największy ruch pojazdów występuje na drodze krajowej nr 46 oraz drodze wojewódzkiej nr 390. Obie drogi obciążone są znacznym ruchem pojazdów oraz przebiegają w bezpośredniej odległości od zabudowań mieszkalnych (Żłoty Stok, Laski), W związku z czym ich negatywny wpływ na klimat akustyczny gminy jest znaczny. Lokalnie większe natężenie ruchu występuje również na drogach powiatowych gminy oraz na lokalnych drogach, a także w trakcie szczytu prac polowych (transport rolniczy).

Na terenie gminy Żłoty Stok w 2010 r i 2015 r. – przeprowadzone były badania poziomu hałasu w ciągu drogi krajowej DK46 oraz drogi wojewódzkiej DW390. Na wszystkich punktach kontrolnych przekroczony został maksymalny poziom hałasu (60dB). Zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, tworzy się program ochrony przed hałasem, którego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do poziomu dopuszczalnego. Na obszarach o przekroczonych standardach akustycznych ograniczenia w zainwestowaniu polegają na zakazie lokalizacji obiektów mieszkalnych lub innych wymagających ochrony przed hałasem, jeżeli nie zostaną wprowadzone środki zapobiegawcze emisji fal dźwiękowych (ekrany akustyczne).

3.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.

3.2.1. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Aktualny stan ochrony środowiska obszaru objętego projektem Planu został szczegółowo opisany w trzecim rozdziale niniejszego opracowania pt. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM. Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska na omawianym terenie opracowania wymienić należy:

- zanieczyszczenie pochodzenia antropogenicznego wód podziemnych,
- zanieczyszczenie pochodzenia rolniczego wód podziemnych i powierzchniowych,
- występowanie gleb antropogenicznych – przekształconych w wyniku działalności człowieka, charakterystycznych dla terenów zabudowanych (co może ograniczać ich przydatność dla ekosystemów oraz produkcji rolniczej),
- zanieczyszczenie powietrza (emisje zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych źródeł ogrzewania, ruch komunikacyjny),
- zanieczyszczenie hałasem (ruch drogowy, szczególnie w miejscach o dużym natężeniu transportu),
- fragmentację siedlisk przyrodniczych i zmniejszanie obszarów zieleni w wyniku ekspansji terenów zabudowanych.
- potencjalne konflikty między planowaną zabudową a obszarami chronionymi (objętymi ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Opracowywany dokument – Plan, zakłada zachowanie istniejących terenów zieleni oraz ograniczenie wpływu nowych inwestycji na środowisko naturalne. Niniejsza analiza odnosi się do obszaru położonego w terenie miejscowo zurbanizowanym, gdzie dokonano już przekształcenia środowiska. Projekt planu zakłada zachowanie obecnie niezagospodarowanych terenów zielonych i rolnych, w tym lasów oraz terenów łąk przebiegających wzdłuż głównych cieków wodnych. Dla obszarów zabudowanych (osadniczych) – gdzie plan zakłada strefy związane z zabudową i zainwestowaniem najważniejsze jest zminimalizowanie zanieczyszczeń przenikających do gleby, powietrza i wody oraz zapewnienie maksymalnej możliwej bioróżnorodności. Zapisy projektu planu wprowadzają wymogi i ograniczenia, które maksymalnie ograniczą degradację środowiska oraz pozwolą zachować harmonię zainwestowanych terenów z otaczającym je krajobrazem oraz trwałą ochronę cennych ekosystemów. Ustalenia planu są ściśle powiązane z obowiązującymi przepisami oraz standardami ochrony środowiska.

3.2.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na terenie objętym projektem Planu występują różne formy ochrony przyrody (podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) tj. Śnieżnicki Park Krajobrazowy, Obszary Natura 2000, korytarze ekologiczne oraz indywidualne (obiektywne) formy ochrony: użytek ekologiczny „Storczykowa Hałda” oraz pomniki przyrody.

Ochroną objęte są również lasy stanowiące integralną część krajobrazu oraz doliny potoków, pełniące istotne funkcje retencyjne i bioklimatyczne.

Analizowany projekt Planu uwzględnia powyższe uwarunkowania poprzez wprowadzenie stosownych zapisów ograniczających wpływ nowych inwestycji na obszary cenne przyrodniczo. Przyjęte rozwiązania przestrzenne pozwalają na zachowanie harmonii między rozwojem urbanistycznym a koniecznością ochrony środowiska. Zapisy Planu odnoszą się do zachowania istniejących wartości krajobrazowych i ekosystemowych, dążąc do zachowania spójności nowej zabudowy z otoczeniem naturalnym.

Szczególną uwagę należy zwrócić na tereny położone w obszarach chronionych, są to głównie grunty wsi Chwalisław i Mąkolno oraz wschodniej części miasta Żłoty Stok. W związku z powyższym, nie należy ujmować w projekcie planu ogólnego wszystkich obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę lecz ograniczyć ich zakres tylko do gruntów już zabudowanych lub mających aktualne pozwolenia na budowę. Proponuje się uwzględnienie następujących działek ewidencyjnych:

- dz. 261/29 obręb Chwalisław (**93SJ**) – działka zabudowana 2 budynkami (mieszkalny i gospodarczy) o łącznej powierzchni 70m². Cała strefa znajduje się w obszarze Natura2000 oraz Śnieżnickim Parku Krajobrazowym. Znajdują się tutaj również siedliska przyrodnicze nr 6510 (niżowe i górskie świeże łąki) i 91E0 (łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe). Plan wprowadza zapis odnośnie powierzchni biologicznie czynnej w wysokości minimalnego udziału – 50%,

- dz. 365/24 – obręb Chwalisław (**8SZ**) – działka zabudowana 2 budynkami o łącznej powierzchni 90m². Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym, przy granicy obszaru Natura2000. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%,

- dz. 365/83 - obręb Chwalisław (**11SZ**) - działka zabudowana 2 budynkami o łącznej powierzchni 90m². Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym, w odległości ok.100m od granicy obszaru Natura2000. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%

- dz.365/81 obręb Chwalistaw (**11SZ**) - Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym, w odległości ok.100m od granicy obszaru Natura2000. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%. Dla w/w działki w roku 2023 zostało wydane przez Starostę Powiatu Ząbkowickiego pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego
- dz.365/82 obręb Chwalistaw (**11SZ**) - Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym, w odległości ok.100m od granicy obszaru Natura2000. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%. Dla w/w działki w roku 2021 zostało wydane przez Starostę Powiatu Ząbkowickiego pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego

- dz.365/46 - obręb Chwalistaw (**2SZ**) - działka zabudowana 1 obiektem budowlanym służącym obsłudze terenów rolnych, o łącznej powierzchni 40m2. Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym oraz w części w obszarze Natura2000. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%,
- Dz.365/47 i dz.365/54 - obręb Chwalistaw (**7SZ**) - działki zabudowane obiektami budowlanymi służącym obsłudze terenów rolnych, o powierzchni ok. 40-50m2. Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym oraz w części w obszarze Natura2000. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%,

- dz. 377/4 i dz.377/5 - obręb Chwalistaw (**12SZ**) - działka zabudowana 1 budynkiem mieszkalnym o powierzchni 141m2. Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym, przy granicy obszaru Natura2000. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%. Dla ww. budynku zostało wydane w 2019r. pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego,

- cz.dz.329/1 obręb Chwalisław (**17SZ**) - działka zabudowana 1 budynkiem mieszkalnym (obiekt w budowie). Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 60%. Budynek znajduje się w niewielkiej odległości (ok.70m) od istniejącej zabudowy wsi.

- dz.186/4, 186/5 obręb Chwalisław (**13SZ**) – obie działki zabudowane są budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi. Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym. Pozostałe działki niezabudowane graniczą bezpośrednio z obszarem Natura2000 lub są w części położone bezpośrednio w samym obszarze. W sąsiedztwie strefy znajdują się również siedliska przyrodnicze nr 9130 (żyzne buczyny) i 6510 (niżowe i górskie świeże łąki). Cały teren znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy wsi.

- dz. 478/3, 478/1 obręb Chwalisław (**78SJ i 80SJ**) - obie strefy znajdują się w obszarze Natura2000 i Śnieżnickim Parku Krajobrazowym oraz w Korytarzu ekologicznym (Góry Żłote - Góry Sowie, GKZ-7B). Znajdują się również siedliska przyrodnicze nr 6510 (niżowe i górskie świeże łąki). Obie działki zabudowane są budynkami mieszkalnymi oraz gospodarczymi. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 50%. Działki położone są w pobliżu drogi wojewódzkiej DW390 łączącej Żłoty Stok z miastem Łądek Zdrój.

- cz.dz.272/7 obręb Chwalisław (**75SN**) – działka zabudowa budynkiem mieszkalnym o powierzchni 94m2. Cała strefa znajduje się w obszarze Natura2000 oraz Śnieżnickim Parku Krajobrazowym oraz w Korytarzach ekologicznych (Góry Stołowe – wschód KZ-5, Góry Żłote - Góry Sowie, GKZ-7B). Znajdują się również siedlisko przyrodnicze nr 6510 (niżowe i górskie świeże łąki), 91E0 (łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe), 6410 (zmienno wilgotne łąki trzęślicowe). Stanowiska fauny: 1355 (wydra), 1290 (zaskroniec).

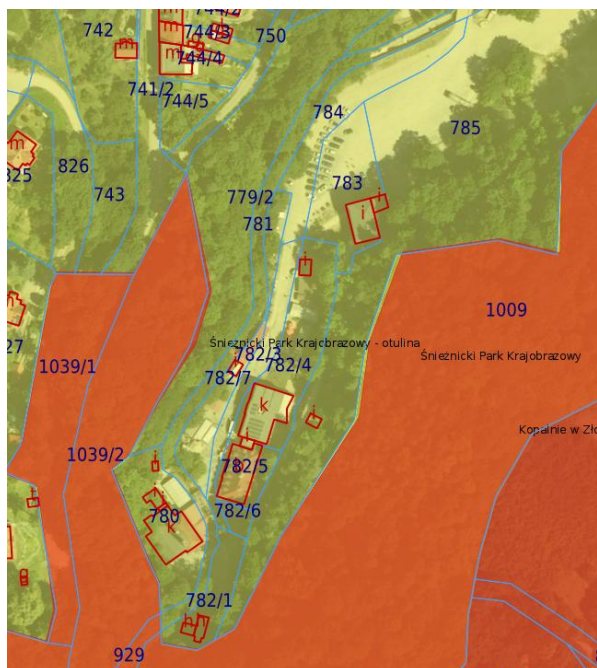

- dz.921/2 obręb Mąkolno (**146SJ**) - cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym w odległości ok.230 m od obszaru Natura2000. Strefa znajduje się również w korytarzu ekologicznym Góry Żłote - Góry Sowie GKZ-7B. Dla działki w roku 2026 zostało wydane przez Starostę Powiatu Ząbkowickiego pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Działka 921/1 oraz działka 921/3 sąsiadujące z dz.921/2 – posiadają aktualne pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego (zarejestrowane pod numerem zgłoszenia wniosku: 8388/2026 z dn.22.06.2026r dla dz.921/1 oraz nr 8387/2026 z dnia 22.06.2026 r.- dla działki nr 921/3). MPZP dla przedmiotowego terenu (3 działek) przewiduje restrykcyjne warunki kształtowania zabudowy i kształtowania terenu, nakłada również szczegółowe i rygorystyczne wymagania w zakresie parametrów i formy zabudowy. Plan przewiduje minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w wysokości 70% oraz intensywność zabudowy w przedziale od 0,1 do 0,2.

Dodatkowo należy zwrócić szczególną uwagę na obszary położone w strefach 2SN, 12SN i 13SN.

- Strefa **2SN** - położona w obrębie Żłoty Stok-Miasto (teren kopalni złota). W obowiązującym planie miejscowym oznaczona symbolem UT (Tereny usług turystycznych). Strefa składa się z kilkunastu działek ewidencyjnych w tym w większości zabudowanych obiektami związanymi z działalnością kopalni. Strefa w całości położona jest w Otulinie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego w bezpośrednim sąsiedztwie Śnieżnickiego parku Krajobrazowego oraz obszaru Natura 2000. Znajdują się również siedliska przyrodnicze: 8220 (ściany skalne i urwiska krzemianowe), 9110 (kwaśne buczyny), nr 9130 (żyźne buczyny) oraz występują zimowiska nietoperzy: Sztolnia Gertuda i Sztolnia Czarna.

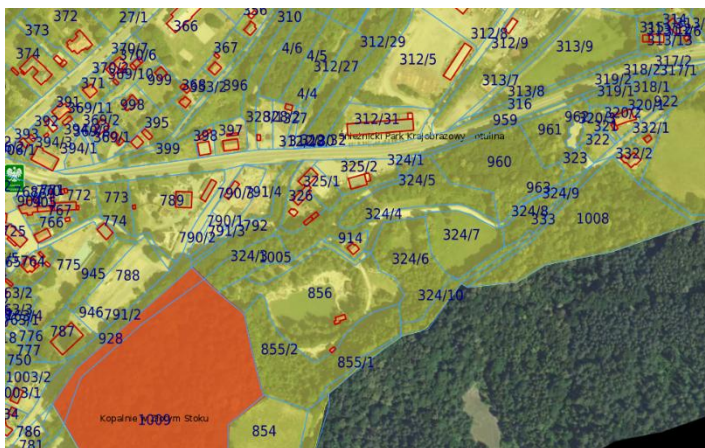

- Strefa **12SN** - położona w obrębie Żłoty Stok-Miasto (Skalisko). W obowiązującym planie miejscowym oznaczona symbolem UT/ZN (Tereny zagospodarowania rekreacyjnego). Strefa składa się z 1 działki ewidencyjnej (dz.867), zabudowanej tymczasowym obiektem gastronomicznym.

Cała strefa znajduje się w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym oraz w obszarze Natura2000 i w dwóch Korytarzach ekologicznych (Dolina Nysy Kłodzkiej KPd-18A, Góry Żłote - Góry Sowie, GKZ-7B). Znajdują się tu również siedliska przyrodnicze nr 9110 (kwaśne buczyny), 8222 (ściany skalne i urwiska krzemianowe), 8210 (wapienne ściany skalne).

- Strefa **13SN** - położona w obrębie Żłoty Stok-Miasto (*wapienniki*). W obowiązującym planie miejscowym oznaczona symbolem UT, MN-UT, MN, UT-UG, UK, ZN i KOP. Strefa składa się z kilku działek ewidencyjnych. Cała strefa znajduje się w otulinie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego i w Korytarzu ekologicznym (Dolina Nysy Kłodzkiej KPd-18A), w bezpośrednim sąsiedztwie Śnieżnickiego Parku

i tereny zieleni naturalnej oraz minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, który jest znacząco wyższy niż zapisany w nowo wprowadzonych przepisach. Zapisy projektu Planu, ustawy Prawo ochrony Środowiska i innych przepisów w zakresie ochrony środowiska w pełni zabezpieczają istniejące obszary chronione a poprzez to zachowanie ciągłości procesów ekologicznych.

Bezwzględne przestrzeganie zapisów Planu i obowiązujących przepisów, zapewni na obszarze gminy Żłoty Stok m.in.:

- utrzymanie równowagi przyrodniczej - poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami – zapisy w zakresie wymagań gospodarki wodnej,
- ochronę cennych krajobrazowo terenów otwartych, poprzez zachowanie ich w formie terenów rolnych, leśnych i zieleni naturalnej,
- wprowadzenie zasad racjonalnej gospodarki zasobami środowiska poprzez ochronę gleb i zachowanie bioróżnorodności,
- ochronę przed emisją hałasu poprzez zapewnienie buforów ochronnych między terenami o zróżnicowanym sposobie użytkowania,
- ochronę siedlisk gatunków chronionych (w tym obszarów występowania cennych zbiorowisk roślinnych),
- ciągłość struktury ekologicznej, w tym korytarzy ekologicznych i kompleksów leśnych,
- zachowanie wartości krajobrazowych, poprzez określenie parametrów urbanistycznych i przestrzennych nowej zabudowy.

Reasumując, uregulowania zawarte w projekcie Planu ogólnego dla gminy Żłoty Stok w sposób wystarczający zapewniają harmonijne współistnienie nowych inwestycji z wartościami przyrodniczymi oraz skuteczną ochronę środowiska naturalnego i wartości krajobrazowych – przestrzegając jednocześnie przepisów w zakresie ochrony przyrody i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

3.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM - ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce poprzez odpowiednie akty prawne, w tym ustawy i rozporządzenia. Za najważniejszą należy uznać ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Ustawa jest częściowo wynikiem ustaleń na szczeblu międzynarodowym. Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r. Ustawa w art. 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w Polityce Ekologicznej Państwa. Projektowany plan powinien spełniać wymogi zawarte w tym dokumencie, kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę, tak kształtować przestrzeń, aby tworzyła harmonijną całość. Nie należy przy tym zapominać o zasadzie zrównoważonego rozwoju, o której mówi Konstytucja RP w art. 5 – „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Kryteria zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projektowanym Planie m.in. poprzez utrzymanie i wprowadzenie możliwie jak największego obszaru biologicznie czynnego na terenie wskazanym do zabudowy, nie blokując jednocześnie rozwoju inwestycji na istniejących terenach zurbanizowanych.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić:

- dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami (Dyrektywa Ptasia);
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa).

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Realizacja projektu Planu nie powinna wpływać negatywnie na istniejące na terenie opracowania obszary NATURA 2000.

Z powyższego wynika, że cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały uwzględnione w projekcie Planu, dla którego sporządzona została niniejsza prognoza. Uwidacznia się to przede wszystkim w próbie zapisania jak najbardziej racjonalnych zasad kształtowania już zurbanizowanej przestrzeni objętej planem, z jednoczesnym zachowaniem dużej ilości zieleni, cennych przyrodniczo obiektów i uwzględnieniem powiązań przyrodniczych. Przeprowadzona analiza w niniejszym opracowaniu – wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko obszaru planu oraz na środowisko terenów przyległych.

Wszelkie akty prawne dotyczące planowania przestrzennego i polityki przestrzennej – są zgodne z prawem międzynarodowym oraz umowami międzynarodowymi.

4. OCENA SKUTKÓW WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

4.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Plan ogólny gminy Żłoty stok opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Zapisy w nim zawarte uwzględniają istnienie bogatych zasobów przyrodniczych występujących na terenie gminy i kładą szczególny nacisk na ich ochronę.

W zależności od zakresu, czasu i rodzaju w oddziaływaniu ustaleń planu na środowisko, można wyróżnić:

Oddziaływania bezpośrednie:

- zmiany w strukturze użytkowania terenu – nowe zainwestowanie może prowadzić do przekształcenia obszarów przyrodniczych, zniwelować te zmiany powinny zapisy Planu w zakresie udziału terenów biologicznie czynnych.
- wpływ na istniejącą szatę roślinną i siedliska zwierząt – rozwój zabudowy w pobliżu korytarzy ekologicznych może ograniczać swobodną migrację zwierząt, w szczególności nietoperzy i ptaków chronionych w ramach obszaru Natura 2000 – zapisy Planu przewidują wprowadzanie na terenach przeznaczonych do zainwestowania obszarów zielni urządzonej i naturalnej jako bufora zabezpieczającego obszary chronione.

Oddziaływania skumulowane, krótko i długoterminowe oraz stałe i chwilowe:

- zwiększenie powierzchni zabudowy w połączeniu z rozwojem turystyki – zwiększone zainteresowanie terenami rekreacyjnymi i atrakcyjnymi krajobrazowo, może prowadzić do nadmiernej ingerencji w środowisko przyrodnicze – oddziaływanie długoterminowe
- fragmentacja siedlisk – nowe inwestycje mogą prowadzić do stopniowego zmniejszania powierzchni siedlisk cennych gatunków -oddziaływanie krótkoterminowe i długoterminowe
- zmiana płytkiego układu wód, chwilowe zmiany krajobrazowe oraz zwiększony hałas i emisja zanieczyszczeń w czasie realizacji zabudowy – oddziaływanie pośrednie i krótkoterminowe związane głównie z etapem budowy,

- wprowadzenie nowych funkcji terenowych oraz zmiany w bioróżnorodności terenu, wynikające z długotrwałego użytkowania i eksploatacji terenu – oddziaływanie długoterminowe
- wynikające z przekształcenia środowiska, zmian w strukturze krajobrazu oraz potencjalnych utrudnień migracyjnych - oddziaływanie stałe,
- występujące na etapie prac budowlanych, mogące mieć wpływ na gatunki sezonowo występujące na danym terenie oraz związane z realizacją budowy: zmiana płytkiego układu wód, hałas i emisja zanieczyszczeń – oddziaływanie chwilowe.

Oddziaływania pozytywne:

- ochrona istniejących korytarzy ekologicznych oraz ich „wzmocnienie” – poprzez utrzymanie obszarów zielonych i lasów w wyznaczonych miejscach,
- ochrona siedlisk i gatunków – poprzez ograniczanie zabudowy w rejonach cennych przyrodniczo oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa.

Oddziaływania negatywne:

- potencjalna utrata siedlisk przyrodniczych – wskutek zabudowy i zagospodarowania terenów dotychczas niezagospodarowanych,
- zwiększona aktywność ludzi w obszarach chronionych, co może prowadzić do degradacji ekosystemów.

Powyższe zagadnienie powinny być uwzględnione w dalszych etapach planowania przestrzennego, tak aby nie zaburzyć zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony terenów chronionych oraz integralność tego obszaru. W projekcie Planu uwzględnia się ochronę i właściwe gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego.

Z analizy projektu Planu wynika, że zagadnienia z zakresu ochrony środowiska oraz wartości krajobrazowych i przyrodniczych omawianego obszaru, w stanowią priorytet przy ustalaniu nowego zagospodarowania.

4.2.PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Projekt Planu ogólnego wskazuje szereg działań i ustaleń, które w konsekwencji ich wprowadzenia nowych inwestycji powinny zniwelować niekorzystne zmiany wpływające na stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Jego zapisy uwzględniają konieczność zabezpieczenia jakości poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, w związku z powyższym realizacja jego ustaleń - nie powinna wpływać negatywnie na kompozycję przestrzenną, walory krajobrazowe i przyrodnicze. Jednak pomimo tych ustaleń nie można wykluczyć zmian w środowisku. Wprowadzanie nowych inwestycji wiąże się ze zwiększoną emisją hałasu, pyłu i spalin przy pracach ziemnych i budowlanych, emisją hałasu komunikacyjnego i zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz z produkcją ścieków i odpadów komunalnych, a przede wszystkim ma wpływ na walory krajobrazowe.

Celem niniejszej prognozy jest zatem ocena stanu środowiska, określenie i ocena przewidywanych skutków realizacji określonego sposobu zagospodarowania terenu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego tj. morfologii gleb, powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, bioróżnorodności oraz krajobrazu i warunków życia ludzi.

Realizacja ustaleń projektu Planu będzie miała wpływ na środowisko, a prognozowane skutki wpływu ustaleń Planu możemy podzielić na następujące obszary związane z podziałem na poszczególne strefy planistyczne:

- obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń projektu Planu będą stosunkowo niewielkie lub utrzymają ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko na niezmiennym poziomie, są to tereny zaliczone do nw. stref:
  - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną;
  - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną;
  - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
  - strefa otwarta bez lokalizacji OZE

Tereny zawarte w tej grupie charakteryzuje stosunkowo niewielkie niekorzystne oddziaływanie na środowisko, wprowadzają one przekształcenia środowiska o niewielkim natężeniu, całkowicie lub częściowo odwracalne, a zasięg ich oddziaływania jest głównie miejscowy. To tereny, na których mogą wystąpić ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej pod obiektami i innymi powierzchniami utwardzonymi (zniszczenie pokrywy glebowej) oraz może wystąpić wzrost poziomu emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do atmosfery, głównie związanych z komunikacją samochodową (emisja zanieczyszczeń). Jednak wprowadzenie nowej zabudowy na otwartych terenach spowodować może zmiany krajobrazu tj. przekształcenia krajobrazu polno-leśno-łąkowego z cechami krajobrazu kulturowego osadnictwa wiejskiego w krajobraz zurbanizowany. Realizacja zabudowy przede wszystkim w granicach ŚPK może wpłynąć negatywnie na walory krajobrazowe parku. W celu ograniczenia negatywnych wpływów postuluje się wprowadzenie na etapie sporządzania planów miejscowych np. minimalnej powierzchni działki, niedopuszczenie do wprowadzenia dominujących w krajobrazie elementów infrastruktury technicznej, ochronę zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych i przydrożnych.

- obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń projektu Planu wprowadzają niewielkie uciążliwości dla środowiska:
  - -strefa usługowa.

Strefa ta może generować niewielkie uciążliwości środowiskowe, głównie związane z większym ruchem drogowym, turystycznym oraz emisją hałasu.

- obszary, na których prognozowane skutki wpływu ustaleń Planu utrzymują uciążliwości dla środowiska w stopniu pogorszającym jego stan:
  - strefa gospodarcza;
  - strefa produkcji rolniczej;
  - strefa infrastrukturalna;
  - strefa cmentarzy;
  - strefa otwarta z lokalizacją OZE;
  - strefa komunikacyjna.

W tych obszarach przewidywane są większe zmiany w krajobrazie i warunkach środowiskowych, wynikające z działalności gospodarczej i produkcyjnej. Zagrożenie stanowią mogą Odnawialne Źródła Energii (fotowoltaika, elektrownie wiatrowe), które mogą doprowadzić do trwałych przekształceń struktury krajobrazu, zaburzając ekspozycje widokowe oraz wpływać negatywnie na środowisko przyrodnicze. Dotyczy to szczególnie stref otwartych umiejscowionych w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym i jego otulinie. Ze względów ekologicznych – OZE wydaje się najlepszą alternatywą dla dotychczasowych źródeł energii, ponieważ ogranicza korzystanie z paliw kopalnych oraz zmniejsza zanieczyszczenie środowiska, dlatego proponuje się budowę takich rozwiązań poza terenami chronionymi.

Duże obszary leśne i tereny zieleni naturalnej pozostawione w projekcie Planu jako nie zmienione.

Z analizy ustaleń projektu Planu wynika, że poszczególne komponenty obszaru (strefy planistyczne) zostały tak zaprojektowane, aby zapewnić maksymalną ochronę terenów cennych przyrodniczo. Nie są to jedynie tereny chronione występujące na omawianym obszarze, ale także duże połacie lasów i terenów zielonych usytuowanych wzdłuż potoków. Ponadto w każdej z ww. stref planistycznych zagwarantowano dużo większy niż minimalny (zgodnie z przepisami) procent powierzchni biologicznie czynnej. Z zapisów projektu Planu wynika, że obszar objęty planem został zagospodarowany w sposób optymalny i zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Stwierdza się, że zmiany wprowadzone przez projektowany Plan nie spowodują znaczącego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

4.2.1. Wpływ na różnorodność biologiczną

Projekt Planu uwzględnia obszary:

- Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego (ŚPK),
- Otuliny ŚPK,
- obszar Natura 2000,
- korytarzy ekologicznych

Powyższe pozostaną wyłączone spod zainwestowania w całości lub tylko niewielkie ich fragmenty mogą zostać przeznaczone pod nieuciążliwe dla środowiska użytkowanie. Ochronie podlegać będą również tereny lasów. Realizacja ustaleń planu może powodować lokalne przekształcenia siedlisk przyrodniczych, jednak działania kompensacyjne, takie jak wprowadzenie nowych terenów zielonych, pozwolą na zachowanie odpowiedniego poziomu bioróżnorodności. Proponuje się na etapie sporządzania planów miejscowych wprowadzenie szczegółowych zapisów chroniących środowisko.

Przewiduje się niewielki (mały) wpływ nowych inwestycji na środowisko.

4.2.2. Wpływ na ludzi

Dokument planistyczny z założenia jest reakcją samorządów na potrzeby społeczno – gospodarcze mieszkańców. Plan powinien spełniać oczekiwania obecnych i przyszłych mieszkańców co zostało odzwierciedlone w dużym odzewie lokalnej społeczności podczas składania wniosków do planu ogólnego (139 wniosków). Powyższą aktywność należy uznać za pozytywne zaangażowanie lokalnej społeczności w sprawy rozwoju gminy. Zmiany, które zostały ujęte w projekcie Planu, z uwagi na ich nieuciążliwy charakter (większość wnioskowała o wpis do strefy SN – zieleni i rekreacji) nie będą powodować znaczącego negatywnego oddziaływania dla ludzi. Realizacja ustaleń planu powinna przynieść korzyści związane z poprawą standardu zamieszkania oraz dostępności usług: handlowych, turystycznych, gastronomicznych. Należy jednak zauważyć, że przewidywany turystyczny rozwój gminy może również generować lokalne uciążliwości, takie jak wzrost natężenia ruchu drogowego, emisja hałasu oraz zmiany w strukturze przestrzennej. Przestrzeganie zapisów projektu Planu w zakresie ochrony środowiska powinno wykluczyć lub znacznie zniwelować ewentualne negatywne skutki nowego zainwestowania.

Przewiduje się niewielki (mały) wpływ ustaleń planu na poziom życia ludzi.

4.2.3. Wpływ na faunę i florę

Każda inwestycja, polegająca na budowie, rozbudowie, utwardzeniu terenu lub zmianie jego zagospodarowania może negatywnie wpłynąć na różnorodność biologiczną danego obszaru. Ustawa o ochronie przyrody określa, że w planie ogólnym gminy muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody. Wśród nich do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Każda zabudowa bezpośrednio wpływa na florę oraz pośrednio faunę na obszary zajęte pod budynki, obiekty budowlane oraz różnego rodzaju utwardzenie terenu. Ponadto każda zmiana zagospodarowania danego obszaru np. poprzez wprowadzenie zieleni urządzonej lub towarzyszącej nowej zabudowie ma wpływ na występujące na tym terenie gatunki i w mniejszym lub większym stopniu zmienia lokalny ekosystem.

Obszar planu obejmuje zarówno tereny zurbanizowane jak i niezainwestowane, tereny nieutwardzone, uprawiane lub odłogowane grunty rolne oraz grunty zakrzewione, zadrzewione i leśne. Z tego powodu, analizowany teren stanowi mozaikę bioróżnorodności roślin i zwierząt chronionych jak i pospolitych.

Wprowadzenie nowych form zagospodarowania terenu będzie miało wpływ na zwierzęta przebywające na obszarze opracowania. Na etapie realizacji inwestycji może dojść do ich przepłoszenia, istnieje jednak duże prawdopodobieństwo ze znajdą one nowe siedliska na sąsiadujących terenach. Zatem nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń projektu Planu na zwierzęta. Podobnie rzecz się ma o roślinność. Jej stan może zostać „zachwiany” na etapie realizacji inwestycji.

Nowa zabudowa może powodować negatywne skutki takie jak:

- niszczenie siedlisk i zmniejszenie bioróżnorodności – zabudowa terenu prowadzi do degradacji i niszczenia naturalnych siedlisk poprzez przekształcenia powierzchni ziemi, usuwanie roślinności oraz

zmiany warunków środowiskowych. Proces ten może skutkować zmniejszeniem liczebności populacji oraz spadkiem bioróżnorodności i przekształceniem naturalnych ekosystemów na danym obszarze. Urbanizacja powoduje degradację i fragmentację siedlisk, a także zmianę warunków środowiskowych takich jak: wilgotność, temperatura czy dostępność zasobów. W konsekwencji wiele gatunków nie jest w stanie przystosować się do nowych warunków, co prowadzi do zmniejszenia ich liczby oraz uproszczenia struktury biocenoz;

- płoszenie i migracja zwierząt – nowa zabudowa może istotnie oddziaływać na procesy rozrodcze zwierząt. Rozwój infrastruktury może prowadzić do fragmentacji i izolacji siedlisk, co ogranicza możliwość przemieszczania się pomiędzy obszarami rozrodu, żerowania i schronienia. Ponadto czynniki antropogeniczne, takie jak hałas, sztuczne oświetlenie czy zwiększona presja człowieka mogą zaburzać zachowania godowe oraz cykle rozrodcze wielu gatunków co w konsekwencji może prowadzić do spadku liczebności populacji;
- fragmentacja środowiska – drogi i budynki dzielą naturalne tereny na mniejsze części powodując utrudnienie dla migracji zwierząt oraz przerywanie ciągłości powiązań przyrodniczych;
- zanieczyszczenie środowiska - rozwój infrastruktury oraz zwiększona działalność człowieka powodują zwiększoną emisję zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wód powierzchniowych. Ponadto powstawanie odpadów, spływ zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych oraz intensyfikacja transportu mogą pogarszać jakość środowiska i negatywnie wpływać na funkcjonowanie ekosystemów.

Ustalenie w projekcie Planu wysokiego współczynnika powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnika intensywności zabudowy powinno skutecznie zniwelować negatywne oddziaływanie. Ponadto wprowadzanie na inwestowane tereny zieleni urządzonej wraz z maksymalną ochroną istniejącej zieleni - powinno zminimalizować ewentualne negatywne skutki nowych inwestycji. Nie będzie to więc znaczące oddziaływanie z uwagi na fakt, iż na obszarze opracowania zrealizowano już znaczną ilość terenów zabudowy

Przewiduje się niewielki wpływ ustaleń planu na faunę i florę.

4.2.4. Wpływ na stosunki wodne

Głównymi zagrożeniami dla wód gruntowych oraz przyczyną złej jakości wód powierzchniowych na omawianym obszarze jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa, brak kanalizacji sanitarnej poza samym miastem Żłoty Stok i wsią Błotnica. Głównymi zagrożeniami dla wód na terenie gminy są:

- dzięki wysypiska śmieci i wylewiska odpadów płynnych,
- brak systemów kanalizacyjnych na terenach wiejskich,
- budowa zbiorników na nieczystości płynne w gospodarstwach indywidualnych z drenażem,
- stosowanie w rolnictwie nadmiernych dawek nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- zanieczyszczenia pochodzące z opadów atmosferycznych,
- spływy powierzchniowe z upraw rolnych i nieskanalizowanych obszarów wiejskich.

Potencjalne zagrożenie dla jakości środowiska wodnego stanowić mogą wody opadowe i roztopowe pochodzące z powierzchni uszczelnionych dróg wewnętrznych i parkingów (w przypadku braku kanalizacji deszczowej). Wody opadowe i roztopowe zawierają w swoim składzie wszystkie składniki powietrza atmosferycznego, które są wymywane w czasie opadu, części mineralne (piasek) pochodzące z powierzchni ziemi oraz substancje ropopochodne. Poza gazami atmosferycznymi występują również substancje, będące pochodnymi eksploatacji pojazdów, np. pył gumowy, substancje wymywane z materiałów z których zbudowana jest droga.

Projekt Planu nie wprowadza żadnych negatywnych rozwiązań mogących mieć wpływ na stosunki wodne. Utrzymanie istniejących oraz wprowadzenie nowych terenów zielonych w pobliżu zbiorników wodnych i potoków umożliwi ochronę przed nadmiernym spływem powierzchniowym i ograniczy erozję gleb. Plan przewiduje także duży udział powierzchni biologicznie czynnej w nowej zabudowie, co powinno znacząco poprawić lub chociażby zachować dotychczasowe zdolności infiltracyjne gleby. Negatywne oddziaływanie na środowisko gruntowo - wodne będzie się wiązać się z pracami budowlanymi (pracą pojazdów oraz maszyn), podczas których może dojść do ewentualnych śladowych emisji (wycieków) substancji ropopochodnych do gruntu. Jednak te ewentualne niekorzystne oddziaływania będą występowały tylko czasowo - do momentu zakończenia budowy.

Zakłada się zatem, iż powyższe kategorie oddziaływań na środowisko nie powinny być znaczące.

4.2.5. Wpływ na powietrze

Emisja zanieczyszczeń do atmosfery takich jak emisja pyłów i spalin z maszyn budowlanych jest okresowa i przewidywana na etapie realizacji inwestycji. Po jej zakończeniu - na obszarach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, przewiduje się niewielkie oddziaływanie na jakość powietrza, głównie w wyniku emisji komunikacyjnych i związanych z ogólnym bytowaniem ludzi (np. ogrzewanie, grillowanie). Obszary przeznaczone na funkcje gospodarcze oraz usługowe mogą generować nieznacznie większe zanieczyszczenia, ale to także uzależnione jest od rodzaju prowadzonej działalności. Wpływ na stan jakości powietrza powinny mieć także zapisy projektu Planu, który wprowadza tylko ekologiczne (odnawialne) źródła energii.

Ponadto proponowane w Planie inwestycje w OZE (poza granicami terenów chronionych) po ich realizacji przyczynią się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych takich jak: CO₂ i innych szkodliwych substancji, czego efektem będzie redukcja antropogenicznego obciążenia atmosfery i pozytywny wpływ na stan lokalnego i regionalnego środowiska powietrznego.

W związku z powyższym nie przewiduje się pogorszenia stanu jakości powietrza atmosferycznego w związku z wprowadzaniem nowych inwestycji.

4.2.6. Wpływ na powierzchnię ziemi (rzeźbę terenu) i gleby

Wynikiem realizacji ustaleń Planu będzie stopniowe ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów zurbanizowanych (szczególnie na terenach przeznaczonych pod zabudowę). W miejscu wprowadzonej trwałej zabudowy zostanie zniszczona wierzchnia warstwa gleby. Dzięki zapisom dotyczącym pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej, ten czynnik zostanie maksymalnie zniwelowany i pozwoli to na częściowe zachowanie zdolności retencyjnych gleby i ograniczenie negatywnego wpływu na gospodarkę wodną. Na terenach utwardzonych (obiekty budowlane, drogi, chodniki, dojazdy i inne powierzchnie utwardzone) dojdzie do trwałego niekorzystnego przekształcenia gleb o charakterze bezpośrednim. Ponadto z uwagi na ukształtowanie terenu opracowania (przedgórze sudeckie) mogą wystąpić niewielkie (lokalne) zmiany rzeźby terenu. Występujące na terenie gminy Żłoty Stok grunty rolne o wysokiej klasie bonitacyjnej w większości zostaną zachowane, co ograniczy potencjalne straty w użytkach rolnych. Istotnym zagadnieniem są również zapisy Planu w zakresie gospodarki ściekowej. Przestrzeganie zapisów Planu powinno skutecznie ograniczyć negatywny wpływ nowego zainwestowania na powierzchnię ziemi i gleby.

4.2.7. Wpływ na krajobraz

Projekt Planu wprowadza szereg ograniczeń dotyczących wprowadzanej nowej zabudowy, m.in. maksymalna wysokości zabudowy, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej oraz kolorystyka elewacji, które powinny skutecznie ograniczyć negatywny wpływ na środowisko oraz nie powinny spowodować dysharmonii w istniejącej przestrzeni krajobrazowej. Pomimo wielu zapisów Planu, które maksymalnie ograniczają przewidywane negatywne wpływy na przestrzeń krajobrazową, każda ingerencja w środowisko powoduje zaburzenie pewnego ładu przestrzennego. Wprowadzenie nowej zabudowy, ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej poprzez trwałą zabudowę (drogi, chodniki) spowoduje zaburzenie tego ładu. Tego typu ingerencja może powodować fragmentację przestrzeni, ograniczać widoki naturalne oraz zmianę charakteru otoczenia z naturalnego lub rolniczego w krajobraz zurbanizowany. Skala wpływu zależy jednak od gęstości zabudowy, wysokości budynków oraz sposobu zagospodarowania przestrzeni. Powyższe powinno być skutecznie niwelowane poprzez „zagęszczanie” terenów inwestycyjnych obszarami zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej i powinno złagodzić negatywne skutki wizualne i ekologiczne.

W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego wpływu na istniejącą harmonię krajobrazową.

4.2.8. Wpływ na klimat

Realizacja zapisów projektu Planu może mieć wpływ na klimat lokalny. Wprowadzenie nowego zainwestowania spowoduje przekształcenie terenów zielonych w tereny zurbanizowane, zostanie przez to zmieniony sposób użytkowania terenu. Powyższe spowoduje:

- większą emisję ciepła,
- emisję gazów cieplarnianych – wzrostu emisji dwutlenku węgla (rozwój infrastruktury komunikacyjnej, działalność przemysłowa),
- zaburzenia retencji wodnej – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych ogranicza zdolność terenu do magazynowania wody opadowej.

Projekt planu zakłada ochronę terenów zielonych poprzez zachowanie istniejących i rozwój nowych stref zieleni i rekreacji, co - poprzez poprawę jakości powietrza i ograniczenie efektu cieplnego, powinno skutecznie zniwelować negatywne zmiany klimatyczne.

Plan wprowadza konieczność stosowania m.in. ekologicznych źródeł ciepła co znacznie ograniczy emisje niebezpiecznych pyłów do atmosfery. Ponadto wprowadzanie terenów zieleni w strefie zurbanizowanej, wysoki współczynnik powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalna wysokości zabudowy i prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa – w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, skutecznie ograniczy negatywny wpływ nowego zagospodarowania na klimat lokalny.

Wskutek realizacji ustaleń projektu Planu, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na klimat

Na etapie realizacji inwestycji możliwa jest okresowa emisja zanieczyszczeń do atmosfery w wyniku prac budowlanych, takich jak emisja pyłów i spalin z maszyn budowlanych oraz wzbijanie kurzu. Po zakończeniu inwestycji, w obszarach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, przewiduje się niewielkie oddziaływanie na jakość powietrza, głównie w wyniku emisji komunikacyjnych. Dla obszarów przeznaczonych na funkcje gospodarcze oraz usługowe możliwy jest nieznacznie większy wpływ na jakość powietrza w zależności od rodzaju planowanej działalności. Nie prognozuje się by ustalenia Planu w sposób znaczący wpłynęły na pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na stan atmosfery będzie miało zastosowanie odpowiednich materiałów do ocieplenia budynków oraz wykorzystanie nośników energii na źródła odnawialne (energia słoneczna).

4.2.9. Wpływ na klimat akustyczny

Zapisy projektu planu przewidują rozwój strefy gospodarczej, produkcyjnej i komunikacyjnej. Związane jest to z zwiększeniem poziomu hałasu komunikacyjnego oraz generowanie hałasu przemysłowego w rejonach o intensywnym rozwoju. W celu ograniczenia hałasu, Plan przewiduje zachowanie i rozwój stref zieleni jako naturalnych barier dźwiękowych czy lokalizowanie uciążliwych obiektów przemysłowych i gospodarczych w odpowiednim oddaleniu od terenów mieszkaniowych.

Pomimo wprowadzonych zabezpieczeń rozwój stref „gospodarczych” będzie miał stały wpływ na klimat akustyczny.

4.2.10. Wpływ na zasoby naturalne

Gmina Żłoty Stok jest stosunkowo uboga w surowce mineralne. Na jej terenie występują wyłącznie udokumentowane złoża łupków granodiorytu, glin ceramicznych i rud arsenu. Większość ze złóż należy do tzw. złóż konfliktowych z uwagi na ich lokalizację w obszarze chronionym Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego i jego Otuliny oraz w obrębie istniejących lasów: „Żłoty Stok” (łupki krystaliczne) i „Chwalisław” (granodioryt). Z uwagi na ich położenie Plan nie przewiduje jakiegokolwiek ingerencji (wydobycia). Przewiduje natomiast odpowiednie regulacje ograniczające wpływ urbanizacji na ich całość poprzez m.in. zakwalifikowanie obszarów do odpowiednich stref funkcjonalnych.

4.2.11. Wpływ na zabytki oraz dobra materialne

Projekt Planu obejmuje swoim zasięgiem strefy ochrony stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską, strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej, obiekty wpisane do rejestru zabytków, gminnej ewidencji zabytków oraz historyczne układy ruralistyczne. Zapisy planu ogólnego w sposób ramowy odnoszą się do ochrony dziedzictwa kulturowego znajdującego się na obszarze opracowania (poprzez ustalenia wskaźników zabudowy i wyznaczenia odpowiednich profili funkcjonalnych stref planistycznych).

Zapisane w projekcie Planu strefy planistyczne nie powinny powodować uciążliwości i oddziaływać na nieruchomości sąsiednie, poprzez co przewidywany jest rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych.

Projektowany Plan nie będzie negatywnie wpływał na zabytki oraz dobre materialne.

5. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Położenie miasta i gminy Żłoty Stok w bezpośrednim sąsiedztwie gmin: Kłodzko, Kamieniec Ząbkowicki, Bardo, Paczków i Łądek Zdrój, a także granicy państwa z Republiką Czeską sprawia, że działania podjęte na terenie objętym planem będą oddziaływały zarówno na środowisko gmin sąsiednich jak i ościennego państwa. Wielkość tego oddziaływania będzie bezpośrednio związana z rodzajem wprowadzanych zmian. Ustalenia projektu Planu Ogólnego w dużym stopniu ograniczają negatywne wpływy - zarówno na środowisko „lokalne” jak i sąsiednie. Zapisy dotyczące alternatywnych źródeł pozyskiwania energii elektrycznej, gospodarki ściekowej, gospodarki odpadami, wykorzystania zasobów wody oraz pozostawienie dużych terenów zielonych (wysoki procent powierzchni biologicznie czynnej dla każdej projektowanej strefy) powinny skutecznie ograniczyć negatywne emisje zanieczyszczeń związanych z nowymi inwestycjami. Jednak pomimo ustaleń utrwalonych w projekcie planu migracje zanieczyszczeń, np. przez powietrze atmosferyczne będą występować. Podobnie jak niewielkie uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego. Z uwagi na widoczny turystyczny kierunek rozwoju gminy, ta ostatnia wartość może być sezonowa i nasilać się w okresach tzw. turystycznych.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Plan ogólny, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowi kluczowy akt prawny, który reguluje zasady zagospodarowania przestrzennego na poziomie gminy. Zastępując dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, plan ogólny będzie pełnił funkcję dokumentu wiążącego, który określa nie tylko zasady rozwoju przestrzennego, ale również stanowił podstawę dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy (WZ) oraz uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Brak realizacji planu ogólnego wiąże się z szeregiem konsekwencji prawnych, które mogą wpłynąć na rozwój gminy oraz procesy inwestycyjne.

W przypadku braku uchwalenia planu ogólnego nie będą mogły być wydawane decyzje WZ na obszarach, które nie zostały określone w tym Planie. Zgodnie z treścią ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego może być uchwalany tylko wtedy, gdy istnieje obowiązujący plan ogólny. Zatem jego brak uniemożliwi rozpoczęcie procedury uchwalania miejscowych planów, co w konsekwencji zatrzyma procesy inwestycyjne i rozwój terenów przeznaczonych pod różnego rodzaju zabudowę.

Plan ogólny stanowi zatem dokument niezbędny do określenia kierunków rozwoju gminy, bez niego wszelkie prace związane z zagospodarowaniem przestrzennym gminy nie będą mogły zostać rozpoczęte. Tyle w teorii, natomiast w praktyce oznacza to, brak możliwości realizacji jakichkolwiek inwestycji zarówno infrastrukturalnych - budowy dróg, obiektów technicznych czy obiektów użyteczności publicznej jak i indywidualnych projektów mieszkalnych. Brak planu ogólnego ograniczy lokalnemu samorządowi (gminie) rozwój gospodarczy. Poza tym Plan ogólny, oprócz kierunków rozwoju przestrzennego, uwzględnia także zasady ochrony środowiska, wskazuje tereny, wymagające szczególnej ochrony, np. obszarów zielonych, czy obszarów narażonych na ryzyko powodziowe. Jego brak utrudni lub nawet uniemożliwi wdrażanie polityki ochrony środowiska w gminie, nie będzie też wytycznych dotyczące lokalizacji inwestycji, zarówno tych szkodliwych dla ekosystemów jak i tych przeznaczonych do ich ochrony. Uniemożliwi to „unowocześnianie” istniejących systemów ochrony przyrody oraz zabezpieczania obszarów przed zmianami klimatycznymi. W przypadku gminy Żłoty Stok, której obszar prawie w całości pokryty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, brak planu ogólnego uniemożliwi jakiegokolwiek zmiany w przeznaczeniu dotychczasowym co w dłuższej perspektywie może to spowodować zastój w rozwoju gminy.

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Biorąc pod uwagę wszystkie zagadnienia przyrodnicze w przygotowywanym projekcie Planu można uznać, że proponowane koncepcje rozwoju oraz zawarte w nim rozwiązania techniczne w maksymalnym stopniu uwzględniają zasady ochrony i kształtowania środowiska. Minimalizują, a wręcz eliminują czynniki mające degradujący wpływ na istniejące środowisko. Pomimo jednak zapisów zawartych w projekcie Planu zawsze istnieje ryzyko negatywnych oddziaływań na środowisko. Ograniczyć wpływ tych oddziaływań można (dodatkowo) poprzez odpowiednie zapisy w planach miejscowych.

Analizując obszar objęty projektem Planu, jego ukształtowanie, położenie, dotychczasowe zagospodarowanie oraz biorąc pod uwagę projektowane zagospodarowanie - można stwierdzić, iż w celu złagodzenia negatywnego oddziaływania na aktualny stan środowiska, niezbędne jest zastosowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie, lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zminimalizowanie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko można osiągnąć przez:

- większe ograniczenia intensywności zabudowy
- planowanie nowej zabudowy z uwzględnieniem istniejących elementów krajobrazu, naturalnych cieków wodnych oraz ukształtowania terenów ;
- maksymalne ograniczenia dotyczące wielkości utwardzanych obszarów, a poprzez to zminimalizowanie niszczenia pokrywy glebowej,
- pozostawienie maksymalnie dużych powierzchni przepuszczalnych lub półprzepuszczalnych,
- zwiększenie wskaźnika nasycenia terenów budowlanych zielenią kompensacyjną poprawiającą jakość powietrza i ograniczającą hałas oraz pozostawienie maksymalnej ilości zieleni naturalnej na terenach nowych inwestycji;
- określenie minimalnej wartości przeznaczenia terenu na zieleń wysoką;
- projektowanie przestrzeni w sposób umożliwiający przemieszczanie się zwierząt (np. zielone pasy, przejścia pod i nad drogami) zmniejszając tym fragmentację środowiska i wspierając migracje;
- stosowanie technologii ograniczających hałas, pyły i odpływ zanieczyszczeń do wód powierzchniowych;
- monitoring i adaptacja działań – prowadzenie obserwacji wpływu zabudowy na faunę, florę i jakość środowiska.

Plan ogólny to dokument planowania przestrzennego, który określa ogólne zasady zagospodarowania przestrzennego na terenie całej gminy, jego celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy oraz harmonijnego zagospodarowania przestrzeni. Jego zapisy powinny być zgodne z wymaganiami ochrony obszarów Natura 2000, czyli obszarów tworzących sieć ochrony najcenniejszych przyrodniczo terenów w Unii Europejskiej. Ich integralność i stan ochrony są objęte szczególnymi regulacjami prawnymi.

Istotą planu ogólnego jest wypracowanie takich rozwiązań, które umożliwią rozwój gospodarczy i społeczny gminy z jednoczesnym poszanowaniem istniejącej przyrody. W maksymalnym stopniu ograniczą negatywny wpływ nowego zagospodarowania i działalności ludzkiej na środowisko. W związku z powyższym w projekcie Planu uwzględnia się różnorodne podejścia, których celem jest zapobieganie, ograniczanie lub kompensowanie ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko oraz wprowadza się zasady dotyczące minimalnej ingerencji (zakazy lub ograniczenia dotyczące działalności inwestycyjnej i rozwojowej). w te obszary.

Dotyczy to szczególnie obszarów gminy Żłoty Stok, które znajdują się na terenach chronionych: Obszar Natura 2000, Śnieżnicki Park Krajobrazowy i jego otulina, korytarze ekologiczne oraz siedliska roślin chronionych.

Odpowiednie zapisy Planu powinny skutecznie chronić obszary cenne przyrodniczo przed ich fragmentacją poprzez ich „zabezpieczenie/umiejscowienie” w granicach terenów zielonych (lasów, terenów zadrzewionych, łąk, terenów wód) oraz odpowiednio wysokie wskaźniki m.in. powierzchni biologicznie czynnej oraz ograniczających zabudowę.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Niniejsze opracowanie wykonywane było równocześnie z pracami nad projektem Planu. Dokonano w nim analizy istniejących uwarunkowań - przyrodniczych, gospodarczych, społecznych, kulturowych i krajobrazowych oraz rozważano alternatywne możliwości ich wykorzystania i ochrony. Z analizy projektu Planu wynika, że starano się przyjąć w nim optymalne rozwiązania rozwoju, tak aby maksymalnie ograniczyć wpływ nowych inwestycji na środowisko.

Z analizy wpływu ustaleń projektu Planu na środowisko, przeprowadzonej na potrzeby niniejszego opracowania, wynika, że wprowadzenie zapisów Planu ogólnego nie wpłynie znacząco negatywnie na istniejące bogate zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz walory krajobrazowe i jakość życia mieszkańców.

Istotnym jest także to, iż projekt planu ogólnego został sporządzony w oparciu o obowiązujące kierunki rozwoju wynikające ze Studium oraz o istniejące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają obszar prawie całej gminy Żłoty Stok. Projekt planu ogólnego stanowi zatem niejako kopię dla już istniejącego dokumentu.

Oceniany projekt planu ogólnego uwzględnia wnioski władz gminy, instytucji oraz mieszkańców i przyjmuje rozwiązania optymalne.

Z uwagi na powyższe, nie rozważa się alternatywnych rozwiązań zagospodarowania terenu opracowania projektu Planu.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Ze względu na zapisaną w projekcie Planu przewidywaną wielkość i charakter zmian, nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy postanowień omawianego dokumentu.

Z analizy zapisów i ustaleń projektu Planu wynika, że nawet zrealizowanie wszystkich zawartych w nim celów inwestycyjnych, nie powinno spowodować tak silnego oddziaływania na środowisko, aby konieczne było wprowadzenie innych (niż zapisane w projekcie Planu) metod obserwacji tych oddziaływań oraz zastosowania dodatkowych narzędzi „ochronnych”.

Ponadto realizacja inwestycji zapisanych w projekcie Planu oraz jej oddziaływanie na środowisko będą podlegały stałemu monitoringowi odpowiednich organów i służb, zgodnie z przepisami obowiązującego prawa. Wpływ tych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska (np. klimatu akustycznego, jakości powietrza) powinien być monitorowany poprzez analizę i ocenę ich stanu w odniesieniu do wyników pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub innych dostępnych i wiarygodnych pomiarów i obserwacji. Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska związane z Państwowym Monitoringiem Środowiska - na poziomie województwa, wykonuje wojewoda przy pomocy Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Z uwagi na przewidywaną skalę zmian oraz charakter wprowadzonych (projektowanych) inwestycji nie przewiduje się konieczności dodatkowej analizy skutków ich realizacji. Dodatkowym czynnikiem monitorującym wpływ na poszczególne komponenty środowiska zarówno istniejących jak i nowych inwestycji powinna być, zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Zgodnie z ww. przepisem powinna być ona przeprowadzana co najmniej raz w okresie kadencji rady gminy. Ponadto wójt - jako organ opracowujący dokument planistyczny, obowiązany jest – zgodnie art. 55 ust.5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (..) prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego planu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Reasumując, charakter zmian oraz ich skala na obszarze projektu Planu nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko. Zarówno monitorowanie tych oddziaływań, jakie będzie miało miejsce na poszczególnych etapach

realizacji zainwestowania jak i obowiązek przeprowadzenia oceny, o której mowa w przywołanej powyżej ustawie [o planowaniu i zagospodarowaniu są wystarczającymi narzędziami analizy ich skutków.

Z uwagi na powyższe oraz na fakt, iż na obszarze gminy Żłoty Stok, czyli na terenie objętych projektem Planu, bądź w ich sąsiedztwie, prowadzone będą badania stanu jakości środowiska i zachodzących w nim zmian - w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych rozwiązań w tym zakresie.

10. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana dla projektu planu ogólnego gminy Żłoty Stok, do którego sporządzania przystąpiono na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Żłotym Stoku Nr LV/429/2024 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Żłoty Stok. Projekt Planu obejmuje swym zasięgiem obszar całej gminy.

Znowelizowana ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (przepisy weszły w życie 24 czerwca 2023 r.) nakłada na gminy obowiązek sporządzenia planu ogólnego, stanowiącego podstawę dla dalszych decyzji dotyczących zabudowy i zagospodarowania przestrzennego. Projekt Planu tworzony jest w oparciu o różne źródła i analizy dotyczące m.in. rozwoju gminy, potrzeb społeczno-gospodarczych mieszkańców i ochrony środowiska. Ważną jego częścią są również przeprowadzane konsultacje społeczne. Uwarunkowania w nim zawarte odnoszą się zarówno do obowiązujących przepisów prawa jak i lokalnych potrzeb społecznych, ekonomicznych i środowiskowych.

Na terenie gminy Żłoty Stok znajdują się: miasto Żłoty Stok i pięć wsi: Błotnica, Chwalisław, Laski, Mąkolno i Płonica. Z uwagi na swoje położenie:

- podprowincja – Sudety z Przedgórzem Sudeckim
- makroregion – Sudety Wschodnie
- mezoregion – Przedgórze Paczkowskie

obszar gminy charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu

Położenie gminy w zasięgu wielu jednostek geograficznych, świadczy o występującym tu znacznym zróżnicowaniu w ukształtowaniu terenu i odmienności krajobrazowej. Na obszarze gminy zdecydowanie przeważa zalesiony krajobraz górski. Dotyczy to zarówno rejonów Gór Żłotych jak i Bardzkich. Układ poszczególnych pasm grzbietowych tych gór wyznaczają przebiegi dolin rzecznych, zaś ograniczają przełęcz górskie.

W skali województwa gmina Żłoty Stok zalicza się do małych jednostek samorządowych, zarówno pod względem obszaru jak i wielkości zaludnienia. Powierzchnia Gminy wynosi ok. 7563 ha, z czego powierzchnia leśna stanowi 51,0%, a powierzchnia użytków rolnych stanowi 46,1%. Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej w większości położone są w wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, położone są bezpośrednio wzdłuż istniejących, wyposażonych w infrastrukturę techniczną, ciągów komunikacyjnych.

Projekt Planu definiuje przestrzenne uwarunkowania obszaru gminy, obejmującej zarówno tereny miejskie jak i wiejskie. Poszczególne strefy zostały tak zaprojektowane, aby uwzględniać potrzeby nowej zabudowy (mieszkaniowej, usługowej, handlowej, infrastrukturalnej) na równi z ochroną środowiska. Bezwzględne przestrzeganie zapisów Planu oraz obowiązujących przepisów prawa powinno skutecznie zminimalizować ewentualny negatywny wpływ nowego zainwestowania na niektóre komponenty środowiska.

Należy również podkreślić, że obszar gminy Żłoty Stok obejmuje fragmenty dwóch dużych jednostek geologicznych: Sudetów i bloku przedsudeckiego, oddzielonych uskokiem sudeckim brzeżnym o kierunku północny zachód - południowy wschód. Ta różnorodność wpływa na warunki glebowe, hydrologiczne i przyrodnicze, co jest ważne podczas planowania zarówno nowych inwestycji, infrastruktury, jak i ochrony wartości środowiskowych.

W opracowaniu uwzględniono również uwarunkowania geologiczne, które determinują możliwości i ograniczenia związane z eksploatacją surowców naturalnych. Należą do nich zarówno złoża unikatowe (złoże rudy arsenu, łupki krystaliczne), jak i złoża rzadko występujące (gnejsy, granodioryty, bazalty) zaliczane do grupy kamieni drogowych i budowlanych oraz wapienie krystaliczne należące do grupy wapieni i margli dla przemysłu wapienniczego. Ze złóż powszechnie występujących wymienić należy złoża kruszyw naturalnych (piaski i żwiry) oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej (gliny i ily ceramiczne). Większość z nich należy do tzw. złóż konfliktowych z uwagi na lokalizację w obszarze chronionym Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz ze względu na ich położenie w obrębie istniejących lasów: „Żłoty Stok” (łupki krystaliczne) i „Chwalisław” (granodioryt). Złożami bardzo konfliktowymi (klasa C), z uwagi na konflikt z zagospodarowaniem przestrzennym ograniczającym eksploatację są złoża: „Żłoty Stok” (gliny), „Żłoty Stok” (rudy arsenu).

Przeanalizowano również system wodny gminy – zarówno wody podziemne, jak i powierzchniowe. Określono główne piętra wodonośne oraz strefy ochronne ujęć wód, co ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia im ochrony w planowanych zmianach w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, a poprzez to utrzymania ich jakości.

Klimat obszaru gminy zaliczany jest do kategorii klimatów umiarkowanych o cechach przejściowych między klimatem morskim, a kontynentalnym. Współistnienie morskich i kontynentalnych cech klimatu, warunkują dość wysoką zmienność typów pogody w ciągu roku. Najsilniejszy wpływ na zróżnicowanie warunków klimatycznych wywiera ukształtowanie terenu, a zwłaszcza znaczna rozpiętość wysokości nad poziomem morza oraz urozmaicona rzeźba terenu. Ze wzrostem wysokości, następuje spadek temperatury powietrza i wzrost opadów, a także ich zróżnicowanie w zależności od rzeźby i ekspozycji. Średnia roczna temperatura omawianego obszaru wynosi 8,1 °C natomiast opady w skali roku składają się głównie z deszczu, który stanowi aż 86% całkowitej sumy, podczas gdy śnieg jest mniej powszechny i odpowiada jedynie za 14%. Średnia roczna suma opadów wynosi 798 mm - uwzględniając opady deszczu, śniegu i gradu. Na terenie obszaru gminy przeważają wiatry z kierunków zachodnich, w podporządkowaniu cyrkulacji atlantyckiej. Charakterystyczne są również wiatry fohnowe zdarzające się w okresie zimowym. W północno-wschodniej części gminy, w rejonie wsi Błotnica i Płonica zauważyć można zmiany mikroklimatu spowodowane zbiornikiem wodnym Topola i Kozielno.

Powyższe wyliczenia wskazują, że zmiany klimat analizowanego obszaru regionu są dynamiczne, wprowadzanie nowego zainwestowania powinno być mocno oparte na zasadach ochrony istniejących dóbr przyrodniczych, które w znacznym stopniu spowalniają dynamikę zmian klimatu – w myśl zasady „po pierwsze nie szkodzić”.

O bogactwie przyrodniczym gminy stanowią lasy, które łącznie zajmują powierzchnię 3858,7 ha, przez co stopień lesistości gminy Żłoty Stok znacznie przewyższa średnią krajową i wynosi 51,0%. Występują tutaj oprócz gatunków pospolitych (świerk, lipa) także gatunki „szlachetne” jak jodła, buk, modrzew i jawor. Dodatkowym walorem są obszary łąk i pastwisk i terenów rolnych poprzecinane licznymi rowami melioracyjnymi i zadrzewieniami śródpolnymi oraz doliny potoków które tworzą środowisko przyjazne dla zwierząt wodnych i nadwodnych.

Na terenie objętym projektem Planu występują różne formy ochrony przyrody (podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) tj. Śnieżnicki Park Krajobrazowy, Obszary Natura 2000, korytarze ekologiczne oraz indywidualne (obiektywne) formy ochrony: użytek ekologiczny „Storczykowa Hałda” oraz pomniki przyrody. Ochroną objęte są również lasy stanowiące integralną część krajobrazu oraz doliny potoków, pełniące istotne funkcje retencyjne i bioklimatyczne.

Analizowany projekt Planu uwzględnia powyższe uwarunkowania poprzez wprowadzenie stosownych zapisów ograniczających wpływ nowych inwestycji na obszary cenne przyrodniczo. Przyjęte rozwiązania przestrzenne pozwalają na zachowanie harmonii między rozwojem urbanistycznym, a koniecznością ochrony środowiska. Zapisy Planu odnoszą się do zachowania istniejących wartości krajobrazowych i ekosystemowych, dążąc do zachowania spójności nowej zabudowy z otoczeniem naturalnym.

Należy zwrócić uwagę na problem emisji zanieczyszczeń. Obszar gminy boryka się z zanieczyszczeniami związanymi z ogrzewaniem budynków (tzw. niska emisja) oraz ruchem drogowym. Zapisy projektu Planu ograniczają emisje zanieczyszczeń nowych inwestycji (lub modernizacji istniejących) niemniej jednak należy wdrożyć działania mające na celu ograniczenie zanieczyszczeń powietrza np. poprzez modernizację systemów grzewczych oraz poprawę infrastruktury komunikacyjnej.

Inwestycje w systemy oczyszczania ścieków oraz wdrażanie nowoczesnych praktyk rolniczych już obecnie przyczyniają się do poprawy stanu wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Jednak dalej należy dążyć do ograniczania stosowania pestycydów oraz rozwijać systemy wodociągów. Zapisy projektu Planu odnoszą się do nowych inwestycji, które przy prawidłowej realizacji nie powinny pogorszyć stanu wód.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 6 nadajników telefonii komórkowej (GSM/UMTS). 3 nadajniki znajdują się w obrębie wsi Laski oraz pozostałe 3 w mieście Żłoty Stok. Stacje telekomunikacyjne w gminie Żłoty Stok wytwarzają promieniowanie poniżej 7 V/m, czyli mieszczą się w dopuszczalnym maksymalnym zakresie tj. do 70V/m. W planowaniu przestrzennym uwzględnia się wymagane pasy ochronne wokół istniejących i planowanych instalacji, co zapewnia dodatkowe zabezpieczenie.

Zapisy projektu planu przewidują rozwój strefy gospodarczej, produkcyjnej i komunikacyjnej. Związane jest to z zwiększeniem poziomu hałasu komunikacyjnego oraz generowanie hałasu przemysłowego w rejonach o intensywnym rozwoju. W celu ograniczenia hałasu, Plan przewiduje zachowanie i rozwój stref zieleni jako naturalnych barier dźwiękowych czy lokalizowanie uciążliwych obiektów przemysłowych i gospodarczych w odpowiednim oddaleniu od terenów mieszkaniowych.

Pomimo wprowadzonych zabezpieczeń rozwój stref „gospodarczych” będzie miał jednak stały wpływ na klimat akustyczny. Z uwagi na to, iż poziom hałasu przekraczający normy ma negatywny wpływ na zdrowie ludzi zaleca się wdrożenie rozwiązań ograniczających emisję hałasu oraz poprawę systemu transportu publicznego

Z analizy stanu istniejącego wynika, że dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu nie powoduje znacznej degradacji środowiska. Dodatkowo wprowadzane przez gminę działania ograniczające różnego rodzaju wpływ zanieczyszczeń (budowa wodociągów, oczyszczalni ścieków, remonty dróg) przyczyniają się do poprawy stanu środowiska. Niemniej jednak nadal pozostają problemy związane z:

- zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez stosowanie nawozów i środków ochrony roślin oraz słabo rozwiniętej infrastruktury kanalizacyjnej,
- ograniczeniem naturalnej zdolności gleb do regeneracji oraz ich produktywności poprzez pogorszenie ich jakości (działalność rolnicza, ogólna urbanizacja),
- utrzymaniem jakości powietrza -związanej z zanieczyszczeniami generowanymi z indywidualnych źródeł ogrzewania (szczególnie w okresie grzewczym) oraz ruchem komunikacyjnym,
- ubytkiem terenów zielonych i podziałem siedlisk przyrodniczych wskutek intensyfikacji zabudowy, co może mieć wpływ na zubożenie bioróżnorodności.

Przewidywane w projekcie Planu rozwiązania mają na celu zachowanie istniejących terenów zielonych (lasy i okolice potoków), zabezpieczenie obszarów chronionych (Śnieżnicki Park Krajobrazowy i jego otulina, Obszary Natura 2000, korytarze ekologiczne i siedliska przyrodnicze) oraz ograniczenie emisji różnego rodzaju zanieczyszczeń (woda, powietrze, klimat) oraz stworzenie warunków do projektowania nowych „lokalnych” korytarzy ekologicznych, które umożliwią swobodną migrację gatunków i utrzymanie ciągłości ekosystemów.

Projekt Planu przewiduje zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, a także zabezpieczenie istniejących ekosystemów i korytarzy ekologicznych wprowadzając zapisy ograniczające ingerencję inwestycyjną w te obszary.

Projekt dokumentu jest zgodny z celami ochrony środowiska ustalonymi na poziomie międzynarodowym, które podkreślają znaczenie zrównoważonego rozwoju i ochrony bioróżnorodności. Są to m.in. Konwencja z Rio (1992), Konwencja Genewska, Ramowa Konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu, Unijne dyrektywy – dotyczące oceny oddziaływania na środowisko, ochrony siedlisk naturalnych, dzikiego ptactwa oraz spójnej polityki środowiskowej, które są wdrażane do krajowych przepisów. Ustalenia omawianego dokumentu oparto również o krajowe dokumenty programowe – takie jak Polityka Ekologiczna Państwa 2030, Krajowa Strategia Ochrony Różnorodności Biologicznej, Krajowy Plan Gospodarki Odpadami czy Program Oczyszczania Ścieków, które określają działania na rzecz ochrony wód, powietrza, gleb oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Stanowi pełną analizę przewidywanych oddziaływań ustaleń projektu Planu ogólnego gminy Żłoty Stok na środowisko. Szczególny nacisk kładzie na maksymalne ograniczenie inwestycji na obszarach chronionych oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Przedstawia oddziaływania o różnym charakterze – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, a także stałe i chwilowe. Analiza dotyczy oddziaływań zarówno pozytywnych jak i negatywnych. Dokonano w nim analizy i oceny stanu środowiska przyrodniczego w odniesieniu do poszczególnych jego komponentów.

Dokonano również analizy wpływu ustaleń przyjętych w projekcie Planu na poszczególne komponenty środowiska oraz przedstawiono przewidywane oddziaływania wynikające z wdrożenia projektowanego zagospodarowania z uwzględnieniem:

- bioróżnorodności obszaru,
- ludzi,
- zwierząt,
- roślin,
- zasobów wody,
- powietrza,
- powierzchni ziemi,
- krajobrazu,
- klimatu,
- poziomu hałasu,
- poziomu promieniowania elektromagnetycznego,
- zasobów naturalnych,
- zabytków oraz dóbr materialnych.

Analizując wyżej wymienione komponenty oraz zapisy projektu Planu nie stwierdzono, by jego ustalenia wpływały znacząco negatywnie na poszczególne elementy środowiska. Ponadto przedstawiono w nim rozwiązania projektowe, mające na celu zapobieganie i minimalizowanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko.

Szczególną uwagę należy zwrócić na rozwój terenów znajdujących się w granicach stref „12SN” i „13SN”, stanowiących kontynuację zapisów planu miejscowego. Obie strefy położone są na terenie obszaru Natura 2000 i są już częściowo zainwestowane na podstawie istniejącego planu miejscowego (Kopalnia Żłota i Leśny Park Przygody „Skalisko”). Proponuje się sytuowanie obiektów turystycznych poza najcenniejszymi siedliskami i miejscami występowania chronionych gatunków, zachowanie stref buforowych między infrastrukturą, a obszarami szczególnie wrażliwymi, ekologiczne systemy gospodarki ściekowej i odpadami oraz stosowanie naturalnych materiałów budowlanych.

Istotne zagrożenie dla środowiska może nieść za sobą nadmierne rozproszenie projektowanej zabudowy, co wiąże się z fragmentacją przyrody (dzielenie siedlisk i niszczenie ekosystemów), utratą terenów rolnych i zielonych, większym zanieczyszczeniem powietrza w konsekwencji zwiększonego ruchu pojazdów. Pomimo wielu zagrożeń – zabudowa ta ma również swoje zalety takie jak: korzystny wpływ na poprawę warunków zdrowotnych mieszkańców, niską intensywność zagospodarowania przestrzeni, zachowanie większego udziału terenów zielonych, wysoki poziom prywatności i komfortu życia. Należy także zwrócić uwagę na fakt, iż większość zwartej zabudowy jaka znajduje się na terenie gminy położona jest wzdłuż cieków wodnych – potoków górskich (historyczne układy ruralistyczne), co przy obecnych zmianach klimatycznych naraża ją na gwałtowne wezbrania (powodzie błyskawiczne), zalewanie budynków i infrastruktury oraz duże straty materialne i zagrożenie dla życia mieszkańców i zwierząt domowych. Zabudowa w dolinach potoków zmniejsza zdolność obszaru do magazynowania wody, przyspiesza spływ powierzchniowy, a także przyczynia się do zanieczyszczenia wód cieków. Zwiększają się także koszty zabezpieczeń przeciwpowodziowych. Z uwagi na to, iż zabudowa wzdłuż potoków (zwłaszcza górskich) jest szczególnie ryzykowna ze względu na zagrożenie powodziowe, erozję oraz negatywny wpływ na środowisko należy, podczas planowania nowych przestrzeni, dążyć do ograniczenia zabudowy w dolinach cieków wodnych oraz zachowania tzw. stref buforowych.

Mając powyższe na uwadze, należy bardzo uważnie planować wprowadzanie nowej zabudowy zarówno w obszarach już zurbanizowanych lecz położonych w dolinach potoków, jak i w oddaleniu od zwartej zabudowy (zabudowa rozproszona).

Ponadto należy zwrócić szczególną uwagę na projektowane strefy położone w Śnieżnickim Parku Krajobrazowym, a związane głównie z usługami turystycznymi. Ewentualne inwestycje wprowadzone na ww. obszarach muszą zostać poprzedzone sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na etapie ich sporządzania konieczne będą zapisy chroniące cenne elementy środowiska przyrodniczego (fragmentacja siedlisk, zanieczyszczenie środowiska) oraz zapobiegające przekształceniom krajobrazu (osie i ciągi widokowe, przedpoła ekspozycji, panoramy oraz walory widokowe i estetyczne). Negatywny wpływ można zniwelować poprzez zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej, intensywności zabudowy oraz wysokości zabudowy, konieczności wprowadzenia zieleni kompensacyjnej, zachowaniu istniejących zadrzewień i zakrzewień oraz stosowania ekologicznych źródeł energii.

Podsumowując oddziaływanie na środowisko projektu planu ogólnego gminy Żłoty Stok można stwierdzić, że projektowane zamierzenia inwestycyjne i planowane rozwiązania uwzględniają zasady zrównoważonego rozwoju. Warunki zagospodarowania terenów określone w projekcie Planu, poczynawszy od zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego, a skończywszy na ustaleniach regulujących zagadnienia związane z infrastrukturą techniczną, wykluczają bądź minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko i walory krajobrazowe. Nie wyklucza się jednak, że projektowane inwestycje będą miały wpływ na poszczególne jego komponenty. Przestrzeganie zapisów Planu oraz obowiązujących przepisów powinno zminimalizować zasięg znaczących negatywnych oddziaływań.

Podkreślić należy, że Plan Ogólny nie określa docelowego przeznaczenia terenu, wskazuje jedynie katalog przeznaczeń terenów możliwych do wyznaczenia w planach miejscowych. Jest on dokumentem, który zawiera podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego określając wizję rozwoju gminy oraz zasady wykorzystania terenów przy jednoczesnym zachowaniu równowagi między potrzebami społeczno-gospodarczymi a ochroną środowiska.

W projekcie Planu nie przewiduje się inwestycji, które miałyby wpływ na zmiany składowych środowiska o zasięgu transgranicznym.

W związku z powyższym nie przewiduje się, aby projektowane zagospodarowanie obszaru miało spowodować znaczące pogorszenie istniejących warunków przyrodniczych.

Oświadczenie autora – załącznik do prognozy

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art.74a ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U z 2023, poz.1094). Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

Małgorzata Kłotna

Robert Wambler